Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

28 октябрь, жума, 1994 йил

Сотувда эркин нархда. № 212 (960)

● ЎЗБЕКИСТОН-ХИТОЙ:

МУНОСАБАТЛАР ТАРИХИДА ЯНГИ САҲИФА

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримовнинг ХХР Раиси Цзян Цзэмин (чапда) ва ХХР Давлат Кенгаши Раиси Ли Пэн билан учрашуви. А. ИЛЁСОВ (ЎзА) олган суратлар.

Расмий ахборотнинг ўзига хос чекланишлари бор. Дейлик, "музокараларда икки мамлакат ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳақида гап борди", "ҳужжатлар имзоланди", "ташриф ниҳоятда самарали бўлди" каби қисқа ва умумий гаплар замирида қанчалар машаққатли меҳнат, айни пайтда нечоғлик катта мақсадлар ётганини ҳамма ҳам билавермайди.

Куни кеча Президент И. Каримов раҳбарлигидаги мамлакатимиз расмий делегациясининг Хитой Халқ Республикасига давлат ташрифи ҳақида ҳам ана шундай қисқа хабарлар берилди. Бугун бу ташрифнинг аҳамияти, мақсад ва натижалари ҳақида кенгроқ мулоҳаза қилиб кўрмоқ фойдадан холи эмас.

Маълумки Ислом Каримов 1992 йилнинг баҳорида ҳам Хитойга давлат ташрифи билан бориб, ҳужжатлар имзолаган, талай музокаралар ўтказган эди. Орадан кўп ўтмай ХХР Давлат Кенгаши Раиси Ли Пэн мамлакатимизга қадам ранжида қилгани ҳам ёдимизда. Лекин замон бир жойда тургани йўқ, дунёда ўзгаришлар мўл. Ўзининг жаҳон ҳамжамиятидаги ўрнини тобора изчиллик билан мустаҳкамлаб бораётган мамлакатимизни бундан уч йил бурунги Ўзбекистон билан қиёслаш қийин. Хитойдаги ўзгаришлар ҳам дунё назарида турибди. Айниқса, бу улкан мамлакатда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар кўпчиликда катта қизиқиш уйғотаётгани маълум. 1 миллиард 2[illegible]0 миллионли нуфусга эга мамлакат миллий даромадининг ўсиш суръати ўтган йили 10 фоиздан зиёдни ташкил этгани мўъжиза. Ғарб матбуотининг ёзишича, келгуси аср ўрталарига бориб, Хитой жаҳондаги энг ривожланган мамлакатлар сафидан мустаҳкам жой олади, ҳатто баъзи кўрсаткичлар бўйича, уларни ортда қолдириб кетади.

"Диққат-эътиборимизни XXI асрга қаратайлик!" деган сўзлар ХХР Раиси Цзян Цзэминнинг севимли шиорига айланганини эсласак, юқорида зикр этилган гапларда жон борлиги маълум бўлади. Қолаверса, Хитой бизнинг Шарқдаги энг йирик ва нуфузи баланд қўшнимиз. Аждодларимиз бу улкан мамлакат билан доим яхши алоқада бўлиб келган. Бу ўринда "Буюк ипак йўли" бўйлаб неча юз йиллаб карвонлар қатнаганини эслаш кифоя.

— Шу боис, таъбир жоиз бўлса, биз хитойликлар билан бундан икки минг йил бурун биродарлашганмиз дейиш мумкин,— деди Президент Ислом Каримов.— Бизнинг бу мамлакат билан ўзаро алоқаларимиз жуда тезкорлик билан ривожланиб бораётганининг сабаби ҳам шунда.

Айни пайтда Хитой раҳбарияти ҳам Ўзбекистон билан дўстона алоқаларни ривожлантиришга интилаётгани сир эмас. Улар Ўзбекистоннинг минтақада тинчлик ва осойишталикни сақлашда муҳим ўрни борлигини билишади. Президент И. Каримовнинг бу борада қилаётган саъй-ҳаракатларини жуда қадрлашади. Мамлакатимизнинг иқтисодий имкониятларининг баландлиги ҳам хитойликларга маълум. Бир сўз билан айтганда, ХХР Ўзбекистон билан ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришдан жуда манфаатдор.

Буни 24 октябрь куни икки мамлакат раҳбарлари имзолаган "Ўзбекистон Республикаси билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асосий принциплари, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисида баённома"дан ҳам билса бўлади. Унда ўзаро тенглик ва дўстлик тамойилларига асосланган ҳамкорликни янада ривожлантиришдан ҳар икки мамлакат ҳам бирдек манфаатдор эканлиги алоҳида таъкидланган.

Икки мамлакат ўртасидаги бундай ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш учун яна нималарга эътибор бериш мумкин? Ўзбекистонда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларда Хитой тажрибасининг қайси жиҳатларини қўлласак бўлади? Президент Ислом Каримовдек изланишдан ҳамда ўрганишдан чарчамайдиган инсонда мана шундай саволлар туғилгани ва у Чин сафарини ихтиёр этгани табиий.

ХХР тажрибаси ҳақида гап кетганида айримлар: "Ўзбекистон энди Хитой йўлидан бормоқчи!" деб шовқин солмоққа уриниши мумкин. Аммо, безовта бўлишга ҳожат йўқ. Ўзбекистон ўзига хос ва ўзига мос йўлдан оғишмай дадил бораётгани ҳаммага маълум. Давлатимиз раҳбари куни кеча Пекинда буни алоҳида таъкидлади. Аммо, мамлакатимиз тараққиёт сари бормоғи учун Хитой мўъжизасини, умуман жаҳондаги ривожланган мамлакатлар тажрибасини ўрганиш, улардан халқимизнинг урф-одати, анъаналарига, Ўзбекистоннинг табиий шароитига мос келадиганларини олиб, ҳаётга татбиқ этиш тамойилига содиқ қолади.

Ташриф мобайнида яна бир ҳужжат — Ўзбекистон Республикаси билан ХХР ўртасида консуллик шартномаси имзоланди. Кўпинча шундай савол беришади: хўш, бу ҳужжатларнинг оддий фуқароларга нима нафи тегади?

Бундан уч-тўрт йил бурун биз учун хорижга бориб-келиш катта воқеа ҳисобланарди. Эндиликда бу оддий ҳодиса бўлиб қолди. Чет эл, жумладан, Хитой билан ҳам борди-келдиларимиз юксак суръатларда ривожланмоқда. Шундай экан, Ўзбекистоннинг ХХРда, Хитойнинг эса мамлакатимизда ўз ваколатхоналарини очиш зарурати туғилгани табиий. Бошқача айтганда, ушбу ҳужжатлар боис Ўзбекистон фуқароларининг ҳақ-ҳуқуқларини чет элда ҳимоя қилувчи ташкилотларимиз сони тағин кўпаяди. Ватандошларимиз учун савдо, иқтисодий, маданий, илмий-техникавий, сайёҳлик соҳаларидаги ҳамкорлик учун янги имкониятлар очилади. Яна бир улкан мамлакат шаҳарларида байроқларимиз ҳилпираб, гербимиз нур соча бошлайди. Вақт-бевақт "Ассалому алайкум", деб кириб борганингизда, ваколатхоналаримиз ходимлари сизни ўзбекча калом билан илиқ кутиб олади.

Хитойда Ўзбекистон Президентига катта иззат-икром кўрсатилди. Ушбу ташриф мамлакатимизнинг обрў-эътибори хитойликлар назарида беқиёс ўсганини намойиш этди. Айтишларича, Хитойдаги вилоятлардан бирига сафарга отланган Давлат Кенгаши Раиси Ли Пэн И. Каримовнинг ташрифи сабаб, ўзининг сафарини кечиктирибди. Республикамиз раҳбарияти олиб бораётган изчил ички ва ташқи сиёсат, ватанимиздаги тинчлик-осойишталик, фуқаролар тотувлигию ислоҳотларимизнинг яхши натижалари ушбу эҳтиромнинг боисидир. Бунда жаҳон ҳамжамиятида юртимиз нуфузининг ортиб бораётгани муҳим омил бўлаётганлиги шубҳасиз. Шу ўринда Ўзбекистонимизнинг обрўсига-обрў қўшган яна бир воқеани — яқинда Япониянинг Хиросима шаҳрида бўлиб ўтган XII Осиё ўйинларида спортчиларимиз, хусусан футболчиларимиз эришган юксак муваффақиятнинг ҳам муҳим ҳиссаси борлигини таъкидлаш жоиз. ХХРда ҳозир ҳамманинг тилида шу гап: ўзбекистонлик футболчилар финалда Хитой терма командасини ютиб, Осиё чемпиони бўлди. Табриклаймиз!

Ҳатто Президентимизни беҳад самимий ва иззат-икром билан кутиб олган Ли Пэн жаноблари ҳам бу ажойиб воқеани четлаб ўтолмади. Ислом Каримовни ушбу ғалаба билан табриклади. Президентимиз лутф қилдиларки, баъзан ўқувчи ўқитувчисидан ўтиб кетади, яъни тажрибали ўйинчи ҳам айрим ҳолларда синалмаган рақибига ютқазиб қўйиши мумкин. Қолаверса, футболчиларимизнинг бу ғалабаси мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликнинг натижаси.

Хитойлик дўстларимиздан бири ярим ҳазил, ярим чин оҳангда айтдики, Ўзбекистон билан Хитой терма командаларининг финалда ватандошларимизнинг ғалабаси билан тугаган ўйинини ойнаи жаҳонда томоша қилган 1 миллиард 200 миллионли Хитой аҳли ўша тун ухлай олмай тўлғониб чиққан. Бундай гапларни эшитгач, республика Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистонда футболни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги машҳур қарорини эсламай, Ўзбекистон келажаги буюк давлат деган гапга ишонмай бўладими!

Президентимизнинг Хитой ташрифи дастуридан Шанхай шаҳри алоҳида жой олгани ҳақида илгари хабар берилган эди. "Шанхайда бўлмабсиз — Хитойга келмабсиз", деган кўҳна мақол ҳозир ХХРда жуда машҳурлашиб кетган. Одатда бу шаҳарни "Хитой иқтисодиётининг локомотиви" деб аташади. Хорижликлар ХХР иқтисодиётига йилига 26 миллиард АҚШ долларига тенг сармоя киритаётган бўлса, шунинг 3 миллиарди Шанхай улушига тўғри келади. Шанхайда шундай қўшма корхоналар борки, хорижлик сармоядорлар ватанидан бу ерга янги технология, хомашё, ҳатто ёқилғи келтириб, маҳсулот тайёр бўлгач, уни яна ўз мамлакатига олиб бориб сотмоқда.

Айни пайтда Шанхай йирик қурилишлар шаҳри. Сўнгги уч-тўрт йил мобайнида унинг ёнида кўплаб шаҳарчалар пайдо бўлди ва улардан жой олган юзлаб корхоналар аллақачон ўз маҳсулотини бера бошлаган. Корхоналар шиори эса ягона — маҳсулотимиз сифати жаҳон андозаларига мос бўлсин. Агар деярли барча корхоналар ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг талай қисмини чет элга сотаётганини ай сак, бу шиор шунчаки гап эмаслигига амин бўласиз. Шанхайдаги бу ўзгаришларга ҳатто унча-бунча янгиликка беписанд қарайдиган японлар ҳам тан берган. Иқтисодий ислоҳотлар борасида инсоният ХХ асрда бундай тезкор юксалишнинг гувоҳи бўлмагани рост гап.

Бу юксалишнинг сабаби нимада? Шанхай хорижий сармоядорларни ўзининг қайси жиҳатлари билан жалб этяпти?

Шанхай ҳокими ўринбосари Цяо Кю Цэннинг айтишича, бунинг уч сабаби бор. Аввало, Шанхай — йирик порт шаҳри, жуғрофий жиҳатдан жуда қулай — уммон соҳилида ва бошқа йўллар кесишган ерда жойлашган. Жануби-Шарқий Осиёнинг энг йирик дарвозаси. Чет эллик сармоядорлар учун келиб-кетиш жуда ўнғай ва арзон. Иккинчидан, Шанхай авваллдан Хитойнинг йирик саноат маркази бўлиб келган. Ишлаб чиқаришнинг барча тармоқлари мавжуд. Шаҳарда нинадан то ернинг сунъий йўлдошигача ишлаб чиқарилади. Учинчидан, илмий техника ривожи учун яхши база мавжуд, Шанхайда 50 дан зиёд олий ўқув юрти ишлаб турибди.

— Шанхайнинг юксалишига сабаб бўлаётган тўртинчи омил,— деди Ислом Каримов шаҳар раҳбарлари билан бўлган тантанали учрашувда,— бу сизларнинг ана шу имкониятдан моҳирлик билан фойдаланаётганингиз.

Шанхайнинг қисқа вақт ичида бунчалик катта муваффақиятга эришувининг яна бир боиси, унинг ХХР ҳукумати томонидан иқтисодий жиҳатдан мустақил ҳудуд деб эълон қилинганида. Айни пайтда шаҳарнинг ўзи ўнлаб ҳудудларга бўлинган. Улар ишлаб чиқаришда, сармоя сарфлашда мустақил ҳаракат қилади. Ишлаб чиқариш, ўзаро муносабатлар миллий анъаналар асосига қурилган. Илгари ишлаб чиқариш, бизда ҳам шўро замонида бўлганидек, режа асосида юқоридан бошқарилар эди. Энди аста-секин режали равишда бозор муносабатларига ўтилмоқда. "Хизмат кўрсатиш йўли билан бошқар" кўпчилик корхона раҳбарларининг шиорига айланиб бормоқда. Бу қадимги Хитой донишманди Конфуций фалсафасига жуда ҳамоҳанг. Шанхайда ҳар қадамда қатъий тартиб, талаб ва интизом мавжудлиги сезилади. Бирон-бир қурилиш иншооти ёнида чанг-тўзон, ташландиқ ер кўрмайсиз. Шу боис бўлса керак, иншоотлар тез ва сифатли қурилади. Улар ичида энг диққатга сазовори — кўп қаватли "Янпу" кўприги. Техник жиҳозланиши, имкониятлари, меъморий мукаммаллиги билан дунёда учинчи ўринда турувчи бу улкан иншоотнинг икки йилда қуриб битказилганига ишонгинг келмайди. Президентга Хитой сафарида ҳамроҳлик қилган республика қурилиш ташкилотларининг айрим раҳбарлари бу кўприкни, осмонўпар биноларни кўриб ҳаваси келганини сездик. Эрта бир кун шаҳар ва қишлоқларимизда Шанхайдагидек ўта замонавий иншоотлар қад ростласа, уларда ушбу Хитой сафарининг ҳам ўзига хос ҳиссаси бўлиши табиий. Ташриф мобайнида Хитой, хусусан Шанхай шаҳри билан тўғридан-тўғри темир йўл алоқасини йўлга қўйиш масалалари муҳокама этилди.

Марказий Осиёни Машҳад билан боғлайдиган темир йўл тезроқ ишга тушиб, унинг иккинчи учи Дружба шаҳри орқали Шанхайга етиб келса, бу муаммо ҳал бўлар эди. Шарқнинг икки дарвозаси — Тошкент билан Шанхай учун янгидан-янги имкониятлар очиларди. Хусусан, Шанхай бу темир йўл орқали Шарқий Европа мамлакатлари билан тўғридан-тўғри алоқа ўрнатар эди.

— Биз Ўзбекистон билан бевосита алоқа ўрнатишдан жуда манфаатдормиз,— деди Цяо Кюцэн.— Биламизки, мамлакатингиз иқтисодий жиҳатдан катта имкониятларга эга. Шу боис Президент Ислом Каримовнинг бу ташрифи халқларимиз ўртасидаги ўзаро алоқаларнинг ривожи тарихида янги саҳифа очишига шубҳа қилмаса бўлади.

***

ХХРга давлат ташрифи чоғида Президентимизга республика Бош вазири ўринбосарлари Р. Юнусов, С. Саидқосимов, М. Усмонов, ташқи ишлар вазири А. Комилов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар ҳамроҳлик қилдилар.

Қулман ОЧИЛ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент-Пекин-Шанхай-Тошкент.

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ ПАХТАКОРЛАРИ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ ВА БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРГА

Муҳтарам биродарлар!

Барчангизни улкан меҳнат ютуғингиз — Андижоннинг 310 минг тонналик юксак пахта хирмони бунёд этилгани билан самимий муборакбод этаман. Бу қутлуғ зафар вилоят меҳнаткашларининг ваъдага вафодор бўлиб, юксак сафарбарлик, уюшқоқлик, аҳиллик ва якдиллик билан қилган меҳнатларининг ёрқин натижасидир.

Поёнсиз пахтазорларда алоҳида ғайрат ва шижоат кўрсатган механизаторларга, теримчию ҳашарчиларга, дала ишларининг моҳир мутахассисларига чин дилдан ташаккур билдираман.

Ҳар бир қарич ерни олтинга тенг билган Андижон вилояти аҳли халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам катта ютуқларга эришмоғига ишонаман.

Эзгу ниятларингиз ҳамиша рўёбга чиқсин!

Ҳалол меҳнатингиз самараси яхши кунларга буюрсин!

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ислом КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАРНИНГ АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАРИ, ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ЧУҚУРЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

БАЁННОМА

Қуйида томонлар деб аталувчи Ўзбекистон Республикаси ва Хитой Халқ Республикаси,

Икки давлат халқлари ўртасидаги тарихан шаклланган алоқалар, дўстона муносабатлар ва ўзаро ҳурмат анъаналарини эътиборга олиб,

Дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантиришга интилиб,

Қуйидагилар ҳақида баён қиладилар:

1. Ўзбекистон Республикаси ва Хитой Халқ Республикаси дўст, яқин қўшни давлатлардир. Дўстлик ва ўзаро ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларига жавоб беради, Осиё ва бутун дунёда тинчлик, барқарорлик ва хавфсизлик бўлишига қулайлик туғдиради.

2. Томонлар суверенитет ва ҳудудий яхлитликни ҳурмат қилиш, бир-бирига ҳужум қилмаслик, бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тинч-тотув яшаш принципларига асосан узоқ муддатга мўлжалланган муносабатларни ривожлантирадилар.

3. Ўзбекистон Республикаси ва Хитой Халқ Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти принциплари ва мақсадларига ўзларининг содиқликларини тасдиқлайдилар. Томонлар адолатли ва рационал халқаро сиёсий ва иқтисодий тартиб ўрнатилиши тарафдорлари эканликларини билдирадилар. Томонлар, барча давлатлар халқаро ҳаётда иштирок этиш учун тенг ҳуқуққа эга, деб ҳисоблайдилар. Дунёдаги барча мамлакатлар халқлари мамлакатда мавжуд бўлган реал воқеликка мувофиқ ижтимоий тузум, қадрият концепциялари ва ривожланиш йўлларини мустақил танлаб олиш ҳуқуқига эгадирлар.

4. Томонларнинг ҳар бири бошқа томонга қарши қаратилган бирор сиёсий ёки ҳарбий иттифоқда иштирок этиш ёки уни қўллаб-қувватлашдан ўзини тийиб туради. Учинчи мамлакат билан бошқа томоннинг давлат суверенитети ва миллий хавфсизлиги манфаатларига путур етказадиган бирор шартнома ва битим тузишдан бош тортади ва учинчи мамлакат унинг ҳудудидан бошқа томоннинг давлат суверенитети ва миллий хавфсизлиги манфаатларига путур етказиш мақсадларида фойдаланишига йўл қўймайди.

5. Икки давлат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш мақсадларида учрашувлар ўтказилади ва турли даражаларда мунтазам алоқа қилиб турилади.

6. Томонлар сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий доираларда, шунингдек, савдо, транспорт, алоқа, таълим, соғлиқни сақлаш, ахборот, сайёҳлик, спорт ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳаларида тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлайдилар.

7. Томонлар савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантирадилар ва чуқурлаштирадилар ҳамда унинг иккала мамлакатда тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли асосда гуллаб-яшнашига кўмаклашадилар. Ўзининг тегишли қонунлари ва тузилган битимлар доираларида томонлар ўз ҳудудида бошқа томоннинг инвестицияларини рағбатлантирадилар ва уларни ҳимоя қилишни таъминлайдилар. Савдода мумкин қадар қулайлик бериш режимини яратиб берадилар. Икки мамлакат идоралари минтақалари ва корхоналари ўртасидаги ҳамкорликни рағбатлантирадилар ва ривожлантирадилар. Иқтисодий ҳамкорликнинг барча шаклларини рағбатлантирадилар ва бунинг учун қулай шароитлар яратадилар.

8. Томонлар денгиз, ҳаво портлари, темир йўл ва автомобил йўллари тармоқлари орқали амалга ошириладиган транспорт ишлари соҳасида, шу жумладан бошқа томоннинг йўловчилари ва юкларини, бир-бирига қулайликларни яратиб, ўз ҳудудидан олиб ўтишда ҳамкорликни ривожлантирадилар ва чуқурлаштирадилар.

9. Томонлар парламентлараро алоқаларни ривожлантирадилар, қонун чиқариш фаолияти бўйича тажриба алмашадилар.

10. Томонлар фуқаролик ва жиноий ишлар бўйича ўзаро ҳуқуқий ёрдам бериш соҳасида ҳамкорлик қиладилар, ўз ҳудудида бошқа томоннинг фуқаросига шу соҳада амал қилаётган икки томонлама битимлардан ва зиммасига олган халқаро мажбуриятлардан келиб чиқадиган ҳуқуқлар кафолатини берадилар.

11. Ўзбекистон Республикаси Хитой Халқ Республикаси ҳукумати Хитойнинг бирдан-бир қонуний ҳукумати эканини, Тайвань Хитой ҳудудининг ажралмас қисми эканини тан олади. Ўзбекистон Республикаси ҳукумати Тайвань билан бирор шаклда расмий муносабатларга эга бўлмаслигини тасдиқлайди.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг иқтисодини ривожлантиришга, иқтисодий ва ижтимоий ислоҳотларни ўтказишга қаратилган саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлайди.

12. Томонлар барча чоралар билан Осиёда ва бутун дунёда тинчликни, барқарорлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ҳаракат қиладилар.

13. Томонлар халқаро терроризм, уюшган жиноятчилик, наркотик воситалар билан қонунга хилоф равишда савдо қилиш ва халқаро жиноятчиликнинг бошқа турларига қарши курашда ҳамкорлик қиладилар.

14. Ўзбекистон Республикаси билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш улар илгари учинчи мамлакатлар билан тузган шартномалар, икки томонлама ва кўп томонлама битимлардан келиб чиқадиган мажбуриятларга таъсир қилмайди.

15. Ушбу Баённома имзоланган кундан бошлаб кучга киради ва томонлардан бири унинг амалини тўхтатиш нияти борлиги ҳақида бошқа томонни дипломатик йўллар орқали олти ой илгари ёзма равишда хабардор қилмагунча амалда бўлади.

Пекин шаҳрида 1994 йил 24 октябрда икки нусхада, ҳар бири ўзбек, хитой ва рус тилларида тузилди, барча матнлар бир хил кучга эга.

Ўзбекистон Республикаси учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ.	**Хитой Халқ Республикаси учун Хитой Халқ Республикаси Раиси Цзян ЦЗЭМИНЬ.**

САЙЛОВ ТАРАДДУДИ

Тошкентда мамлакатимиз парламентига, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига бўлажак сайловга тайёргарлик ишлари қизғин бошлаб юборилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг қарорига мувофиқ Тошкент шаҳри ҳудудида 30 та сайлов округи ташкил этилди.

Сайловни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш бўйича тузилган ишчи гуруҳи унда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган партияларга сайловда ўз дастурлари ва шиорларини тарғиб қилиш учун тенг шароит яратмоқда.

Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов бошқарган халқ депутатлари шаҳар кенгашининг ўн еттинчи сессиясида "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги қонуннинг 20- ва 22-моддасига мувофиқ Олий Мажлис депутатлигига номзодлар кўрсатилди. Улар орасида таниқли олим, ҳуқуқшунос ва муҳандислар, ватанимиз мустақиллиги йўлида фидокорлик кўрсатаётган ишлаб чиқариш илғорлари бор. Сессия қатнашчилари бўлажак сайлов ватанимиз ҳаётида муҳим босқич эканини, юртимизнинг истиқболи унинг олий органига муносиб кишиларни сайлашимизга боғлиқ эканини таъкидладилар.

Сессияда Республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Республика Президентининг давлат маслаҳатчиси Т. Алимов иштирок этди.

(ЎзА).

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Андижонда халқ депутатлари вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлди. Унда вилоят ҳокими Қобулжон Обидов "Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Андижон вилоятига сафари чоғида ўртага қўйган вазифалар асосида иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш чоралари тўғрисида" маъруза қилди.

Сессияда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 20- ва 22-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига номзодлар кўрсатилди. Сўзга чиққанлар кўрсатилган номзодларни маъқуллаб, Олий Мажлисга ва халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига шу йил 25 декабрь куни бўладиган сайлов, уни ошкора ва демократик тарзда уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан амалга оширилиши лозим бўлган масалалар хусусида фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Эркин Халилов сессия иштирокчилари ҳузурида сўзга чиқиб, бўлажак сайлов мустақил Ўзбекистон ҳаётида муҳим аҳамиятга эга эканини, уни демократик тамойилларга асосланган ҳолда кўппартиявийлик шароитида ўтказиш сайлов комиссиялари зиммасига ғоят катта масъулият юклаши хусусида гапирди.

(ЎзА).

• *Қардош республикаларда*

Туркман халқи шу кунларда мустақилликнинг уч йиллигини нишонламоқда. Республиканинг барча шаҳар ва қишлоқларида байрам тантаналари бўлиб ўтди. Пойтахт — Ашгабад бу тантаналарнинг маркази бўлгани табиийдир. Байрам арафасида Сапармурод Туркманбоши Муҳаммад Ал Хоразмий номидаги Туркманистон халқаро мукофотининг лауреати бўлди. Қўшниларимизнинг шу катта байрам муносабати билан Туркманистон Президенти номига юборилган айрим телеграммалар ва мактубларни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ХАЛҚ, ВАТАН, ТУРКМАНБОШИ

(Туркманистон матбуоти саҳифаларидан)

"Барча туркманларнинг таянчи муҳтарам доҳиймиз Сапармурод Туркманбоши!

Ахал вилоятининг барча аҳолиси номидан Сизни Туркманистон мустақиллигининг шонли уч йиллиги байрами, ватанимизнинг бахт-саодати байрами билан самимий табриклашга рухсат этгайсиз. Сизга ва оилангизга мустаҳкам сиҳат-саломатлик, узоқ умр, бутун туркман халқига эса шу байрам ҳамиша йўлдош бўлишини тилайман.

Зўр ҳурмат билан Ахал вилояти ҳокими, Туркманистон Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Ж: Омонсахедов".

"Муҳтарам ва азиз йўлбошчимиз Сапармурод Туркманбоши!

Бугун Сизнинг олдингизда, мустақилликнинг уч йили давомида Туркманистонда улкан ислоҳотларни амалга ошира олган йўлбошчимиз олдида таъзим қиламиз. Оллоҳга шукурки, аждодларимизга хос бўлган донолигингиз ва келажакни кўра билишингиз билан туркман халқини мураккаб сиёсий ва иқтисодий вазиятдан эсон-омон ва соғ-саломат олиб чиқдингиз... Олижаноб ишларингиз Сизга, туркман халқининг йўлбошчисига жаҳонда шон-шуҳрат келтирди. Бу ишларингиз тарихга зарҳал ҳарфлар билан битилади.

Самимий ҳурмат билан, Лебап вилояти ҳокими П. Одеев".

"Ҳурматли ва азиз йўлбошчимиз Сапармурод Туркманбоши!

Ҳурматли Президент Сапармурод Туркманбоши, Сизнинг номингизни, буюк инсоннинг номини бизнинг авлодларимиз зўр ҳурмат билан тилга олади. Сиз, муҳтарам йўлбошчимиз — туркман халқининг ҳақиқий ўғлони — Туркманистонга шон-шуҳрат келтирдингиз. Сизнинг келажакни кўра билишингиз, Сиз эълон қилган "Барқарор 10 йил" сиёсатингиз, кучайиб бораётган миллий тикланиш ҳаракати, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг уч йиллик дастурини амалга ошириш туфайли ҳозир Туркманистонни бутун дунё билади... ҳурматли йўлбошчимиз, биз Сизга ишонамиз ва шуни биламизки, агар Сиз биз билан бирга бўлсангиз, ҳамиша халқимизнинг омади келаверади.

Сизга зўр ҳурмат билан Балкан вилояти ҳокими Р. Пуханов".

"Муҳтарам Президент Сапармурод Туркманбоши! Мустақиллик туфайли вужудга келган Махтумқули номидаги Туркманистон Ёшлар иттифоқининг биринчи қурултойи муҳим сиёсий воқеа сифатида тарихга киради. Ҳозирги авлодгина эмас, келгуси авлодлар ҳам бу биринчи тарихий қурултойни зўр ғурур билан эсга олади, чунки Сиз, мустақил Туркманистон давлатининг биринчи Президенти шу қурилтой ишида иштирок этдингиз ва Туркманистон давлати ҳаётида ёшларнинг қандай ўрин тутишини белгилаб бердингиз — ёшларга доир сиёсатни эълон қилдингиз...

Муҳтарам доҳиймиз!

Биз, қурултой делегатлари сизнинг кўрсатмаларингизни ўзимиз учун қонун деб биламиз ва Туркманистон яқин йилларда жаҳоннинг ривожланган мамлакатлари қаторидан жой олиши учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишни қиламиз. Сиз — халқимизнинг, жумладан, ёшларнинг маънавий байроғисиз. Шу сабабли биз ҳар бир қадамимиз, ҳар бир ҳаракатимизда сизга тақлид қиламиз. Сиз билан фахрланамиз. Туркман халқи ўз йўлбошчиларини ҳамиша ҳурмат қилган, ҳамма ишларда уларга ишонган, уларга пайғамбарларга ишонгандек ишонган. Ёшлар сизга пайғамбар каби ишонади, сизни қудратли таянчимиз, деб билади, сиз билан фахрланади.

Муҳтарам Президент Сапармурод Туркманбоши, ёшлар ҳамиша ва ҳар бир ишда сиз билан бирга!

Махтумқули номидаги Туркманистон Ёшлар иттифоқи биринчи қурилтойи делегатлари".

"Муҳтарам Сапармурод Отаевич!

Сизни, гўзал ватанимизнинг шонли фарзанди ва унинг биринчи қаҳрамони, доно ва истиқболни кўра биладиган сиёсий арбобни Туркманистон мустақиллигининг уч йиллиги билан самимий қутлаймиз, севимли ватанимизнинг сиёсий мустақиллигини ва иқтисодий истиқлолини мустаҳкамлашдек шонли мақсадга эришишга қаратилган кўп қиррали фаолиятингизни оллоҳу таоло маъқуллашига ишонамиз. Сизга мустаҳкам сиҳат-саломатлик, узоқ умр, катта бахт-саодат, ватанимизнинг гуллаб-яшнаши йўлидаги олижаноб фаолиятингизда янги-янги ютуқлар тилаймиз.

Туркманистон Мажлисининг депутатлари С. Муродов, А. Додонов, М. Аймедова, Э. Жумаев, Г. Маликгулиев, А. Снежко, Г. Чижикова".

"Азиз Сапармурод Отаевич!

Сизнинг кундан-кунга ортиб бораётган обрў-эътиборингизни — Туркманистоннинг обрўси, сизни танишларини Туркманистоннинг танилиши деб биламиз. Туркманистон жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди...

Муҳтарам Сапармурод Отаевич, сизни Туркманистон мустақиллигининг уч йиллик байрами билан чин қалбдан табриклаймиз, сизга мустаҳкам саломатлик, узоқ умр ва улкан обрў тилаймиз.

Туркманистон Фанлар академияси президенти Хўжамаммедов, Туркманистон Фанлар академиясининг академиклари, О. Одеков, Т. Аширов, А. Бобоев, А. Бердиев, А. Беркелиев, А. Ниёзов, Б. Полвонова, Туркманистон Фанлар академиясининг аъзолари М. Керпеев, А. Оразов".

"Азиз Сапармурод Отаевич!

Сизни ватанимиз — Туркманистон буюк мустақиллигининг уч йиллик байрами билан самимий табриклаймиз!

Бу шонли байрам Туркманистон, унинг матонатли халқининг янги тақдирини, янги ҳаётининг жаҳонда тан олиниши тантанасидир, энг қийин тиш даври шароитида нишонланаётган бу байрам Туркманистон халқи бирликда тинч ва фаровон яшашини бутун жаҳонга маълум қилмоқда. Бу — Сизнинг буюк башоратингиз тўғрилигини тарихий тан олиш байрамидир. Бу — сизнинг буюк ислоҳотларингиз улуғвор тантанаси байрамидир.

Азиз Сапармурод Отаевич! Тарихдан ва давлатни бошқаришнинг жаҳон тарихий тажрибасидан маълумки, ҳар бир давлатнинг, ҳар бир халқнинг ўз бахт қуши бўлади, яъни шу давлатга омад келтирадиган қандайдир куч бўлади. Ана шу куч буюк шахс, иқтисодий манба, куч омили бўлиши ҳам мумкин.

Туркман халқи сизни минг йилдан сўнг яна пайдо бўлган фаровонлик ва бахт қуши деб тан олди. Бу ҳар жиҳатдан тўғри. Чунки сизнинг буюк донолигингиз — энг қийин аҳволдан жуда катта фойда билан чиқиш йўлини топганингиз бутун бир халқни оғир қийинчиликлардан ажойиб тарзда қутқариш намунаси сифатида тарихга кирди.

Сизнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий, маданий, мудофаа соҳаларидаги масалаларни ҳал этиш борасидаги улкан кўп қиррали фаолиятингизга биз қойил қоламиз. Халқ турмушини янада яхшилаш тўғрисида ҳар куни ҳормай-толмай ғамхўрлик қилишингиз бебаҳодир. Сизнинг меҳнатларингиз ва саъй-ҳаракатларингиз давлатимизга, халқимизга мўл самара келтирадиган кун узоқ эмас.

Биз, сизнинг ёрдамчиларингиз ва сафдошларингиз бунинг учун ўзимизнинг улкан масъулиятимизни ҳис этиб турибмиз. Шу сабабли сизнинг буюк сиёсатингизни амалга ошириш, "Барқарор 10 йил" сиёсатини, миллий тикланиш ҳаракатини, уч йиллик дастурни ҳаётга тўла ва тўғри жорий этиш борасида куну тун меҳнат қилмоқдамиз. Буюк байрам кунида сизни яна бир бор ишонтириб айтамизки, шу мақсад йўлида бундан буён ҳам қобилиятимизни ва ҳаётимизни аямаймиз!

Азиз Сапармурод Отаевич!

Улуғ байрамингиз бахтли бўлсин! Сизга узоқ умр, хонадонингизга эсон-омонлик тилаймиз! Тақдир бизга сизни ҳамиша сиҳат-саломат, мамлакатимизни тинчлигини ва келгусидаги мустақиллик байрамларини кўриш қувончини ато этсин. Сизга зўр эҳтиром билан,

Туркманистон Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосарлари

Ораз Айдоғдиевич АЙДОҒДИЕВ,
Жўрагули Бобоқулиевич БОБОҚУЛИЕВ,
Яғмир Овезович ОВЕЗОВ,
Валерий Георгиевич ОТЧЕРЦОВ,
Абат Сахедовна РИЗАЕВА,
Режеп Сапарович САПАРОВ,
Ботир Гурбанович САРИЖАЕВ,
Борис Оразович ШИХМИРАДОВ.

• *Хабарлар оқимидан*

ЭНДИ КОЛХОЗЧИ ҲАМ МУЛКДОР

Жондор туманида биринчилардан бўлиб жамоа хўжаликларини мулкчиликнинг янги, истиқболли шаклларига ўтказишга киришилди. Тумандаги Охунбобоев номли жамоа хўжалиги бундан буён ҳиссадорлик жамияти мақомини олаяпти. Бунинг учун барча имкониятлар яратилган. Деҳқончилик ва чорвачиликдан ташқари, бу ерда ўнлаб халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган, аҳолига савдо, маиший хизмат кўрсатадиган кичик корхоналар, цехлар, дўконлар мавжуд. Буларнинг ҳаммаси йиғилиб, ҳиссадорлик жамиятини ташкил этади.

Хўжаликнинг шу пайтгача ўз ҳисобида бўлган асосий воситалари, иморатлар ва олинаётган даромадлар бундан буён аъзоларга тақсимланади. Бошқача айтганда, хўжалик олинаётган даромаддан ҳар бир аъзога ўз хизмат ҳиссасига қараб йил охирида ҳақ тўлаб туради. Энди ҳар бир колхозчи, механизаторнинг хўжалик мулкида ўз улуши бор. Бу нарса кишиларда мулкка ишончни мустаҳкамлайди, уларни янада ғайрат билан ишлаб, хўжаликни бойитишга ундайди. Хўжалик бадавлат бўлса, деҳқон ҳам бойийди-да.

ТАШАББУС КЕНГ ЁЙИЛМОҚДА

Салкам тўрт ой илгари вилоят алоқа-техника ишлаб чиқариш корхонаси ташаббуси билан уруш иштирокчиларига телефон ва радио тўлов ҳақи 50 фоиз арзонлаштирилган эди. Албатта, хайрли ташаббуслар изсиз кетмайди.

1 октябрдан бошлаб уруш иштирокчилари учун яна бир қулайлик яратилди. "Оқавасув" ишлаб чиқариш корхонаси улар учун сувдан фойдаланиш ҳақини 50 фоизга камайтирди. Вилоятда 5200 нафар уруш қатнашчиси борлигини ҳисобга оладиган бўлсак, корхона олийжаноб иш қилган. Кексаларнинг дуосини олишга нима етсин.

Маннон ОТАБОЙ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Яқинда халқимиз Давлат тили ҳақидаги Қонун қабул қилинганлигининг беш йиллигини кенг нишонлади. Айтиш мумкинки, ўтган беш йил ичида бу борада салмоқли ишлар амалга оширилди. Айни дамда ҳам республикамиз корхоналарида, завод-фабрикаларида бу қонуннинг амалга оширишини тўла таъминлаш учун қизғин ишлар олиб борилаётир.

СУРАТДА: Тошкент трактор заводи Давлат тили Қонунини амалга ошириш маркази методисти Тамара Худойбердиева ва ўқитувчиси Усейин Қашимовлар янги қўлланма билан танишмоқдалар.

Ш. ИБРОҲИМОВ олган сурат.

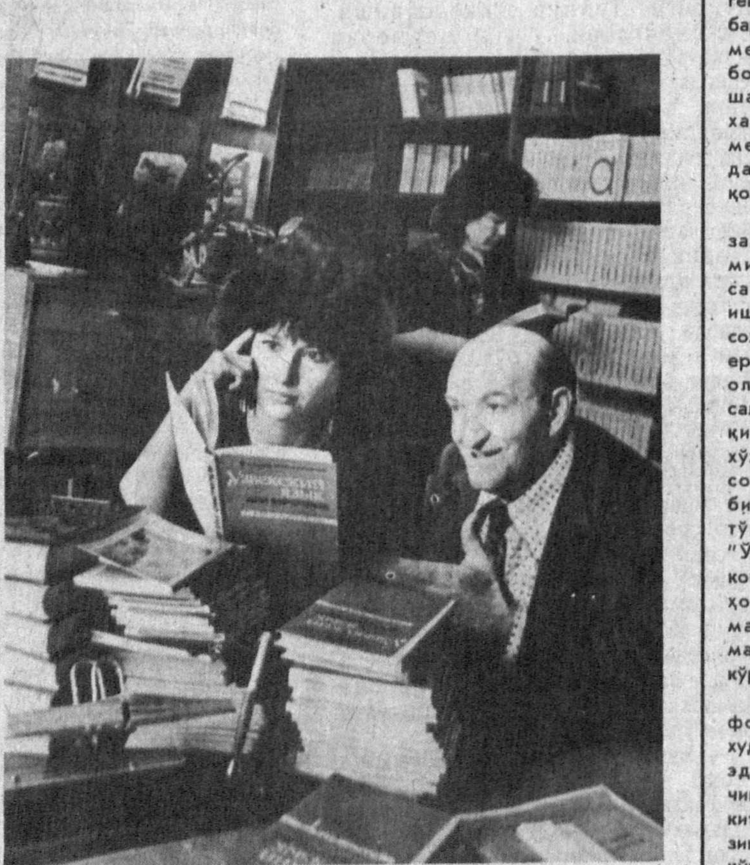

ИККИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИЛМОҚДА

Шу йили Газли — Нукус газ қувирининг 250 километрлик биринчи навбати қурилиб, фойдаланишга топширилиши натижасида Қорақалпоғистон Республикасининг деярли барча туманлари газдан фойдалана бошлаган эди. Ҳозирги кунларда мазкур қувурнинг иккинчи навбати қурилиши жадал суръатларда давом этмоқда.

Мазкур йўналиш Хўжайли, Чимбой, Қораўзак, Тахтакўпир сингари туманлардан ўтади. Қурилаётган иккинчи навбатнинг дастлабки — 32 километрлик бўлагидаги асосий ишларни шу йилнинг ноябрь ойи охирларига бориб туґаллаш назарда тутилган.

Газ қувури қурилишида қорақалпоғистонликлар билан бир қаторда хоразмлик, бухоролик, тошкентлик қурувчилар ҳам ёнма-ён меҳнат қилишмоқда. Айни дамда кучли босимга эга бўладиган газ қувурларини азим Амударёнинг устидан олиб ўтишдек мураккаб жараённинг уддасидан чиқишга ҳозирлик кўрилаётир.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ,
"Халқ сўзи" мухбири.

• *Иқтисодиёт одимлари*

ТЎКИН БЎЛАДИ

"ОЛТИНСОЙ" БОҒДОРЧИЛИК ИЖАРА-ШИРКАТ УЮШМАСИ БОҒБОНЛАРИНИНГ МАҚСАДИ: ҚИШ ДАСТУРХОНИНИ МЎЛ-КЎЛ ҚИЛИШ

БУНДАН ўн уч йил муқаддам собиқ Энгельс номли жамоа хўжалигининг битта бўлими сифатида ўзлаштирилган бу ерларда "Олтинсой" мустақил хўжалиги ташкил этилганди.

Орадан кўп ўтмай, яна қўшни хўжаликка қўшиб юборилди. Хуллас, 1990 йилга қадар хўжаликни гоҳ унисига, гоҳ бунисига қўшиб ажратавериш оқибатида боғ ва узумзорлар қуриб битди. Фақат 1990 йилнинг ёз ойида хўжалик "Олтинсой" номи билан қайта тикланиб, боғдорчиликка ихтисослаштирилди.

Янги раис Анвар Мавлонов Андижондан шароитга мос мевали дарахт кўчатлари келтирди, 300 гектарлик боғнинг 200 гектари қайта таъмирланди. Кўп ўтмай, 100 гектар янги боғ, 50 гектар токзор барпо қилинди. Ўша кўчатлар бу йил мевага кирди. "Олтинсой" боғларининг ширин мевалари шаҳар савдо расталарида ўз харидорини топди. 260 тонна меванинг бир қисми аҳоли дастурхонига тортиқ қилинди, қолгани қиш учун асраб қўйилди.

Ўтган йили хўжаликнинг янги замонавий қўрғонида қиш учун минг тонна мева-сабзавот сақлайдиган омбохона қурилиб ишга туширилди. Бултур жамоа соҳибкорлари 400 тонна ҳосилни шу ерда сақлагандилар. Бу йил ҳам олмадан тортиб ошқовоққача салкам ўн турдаги мева-сабзавот қишга сақлаб қўйиляпти. Лекин хўжаликнинг омбордаги олтита совутгич хоналаридан зўрға биттасини маҳсулот билан тўлдиришга қурби етяпти. "Ўзмевасабзавотузумсаноат" концернининг вилоят бошқармаси ҳозирданоқ ўз тасарруфидаги мазкур қурилмани қиш учун маҳсулотга тўлдириш режасини кўрмаса бўлмайди.

Чорвачиликдан ҳам яхшигина фойда кўриляпти. Хўжалик ҳудудида суғориладиган ерлар йўқ эди. Жиззах сув омборидан чиқаётган каналга ўрнатилган иккита кучли электр насос билан сув зинапоя усулида уч босқич юқорига кўтариб, ерларни суғориш йўлга қўйилди. Шунинг ўзи қир-адирлардан минг гектарини ўзлаштириш имконини берди. Қолган уч минг гектар ердан яйлов сифатида фойдаланиляпти. Бу ерларга қалин қор ушгунга қадар 225 қорамол, 200 бошдан зиёд қорабайир йилқилари, 600 бош қўй далада боқилади.

Хашак муаммоси бўлмасада, чорвадорлар 1200 тонна дағал хашак, 400 тонна кўкпоя, 150 тонна омухта ем жамғариб қўйдилар. Ҳозирнинг ўзида давлатга 120 тонна сут топширилиб йиллик режа бажарилиш арафасида турибди. Бўрдоқига боқилаётган 25 та новвос эрта-индин гўштга топширилади.

— Келгусида ғаллачиликни асосий соҳалардан бирига айлантириш ниятимиз бор, — дейди уюшма раҳбари Анвар Мавлонов.

Биз ғалла экилаётган майдонларни бориб кўрдик. Бултур 340 гектар майдондан 400 тоннадан кўпроқ дон ҳосили олишибди. Бу йил ғаллазорлар 500 гектарга кенгайиб, юз гектар сувли ерга ғалла экилибди.

Соҳибкорлар чўл бағридан ўзлаштирилаётган ҳар бир қарич ердан оқилона фойдаланиб, мўл-кўл ноз-неъматлар етиштиришмоқда. Навниҳол мева дарахтлари ҳосилга киргунча, йилига улар орасига сабзавот экиб, икки минг тоннадан ортиқ ҳосил олишяпти.

Олинган фойда эвазига қишлоқлар ободонлаштириляпти. Уч йил ичида тарқоқ қишлоқларнинг етмиш фоизи газлаштирилди. Қолган хонадонларга 1995 йил ёзигача тўлиқ газ берилади. Аҳоли ичимлик сув билан тўла таъминланган. Иқтисодий қийинчиликларга қарамай, ҳар бири икки оилага мўлжалланган йигирмата коттеж қурилди. 420 ўринли икки қаватли мактаб биносининг биринчи корпуси ишга туширилди. Унда 210 бола таълим оляпти. Йигирма беш километр йўл асфальт қилинди. Мева-сабзавотни қайта ишлайдиган ва уларнинг чиқиндисидан тайёр маҳсулот оладиган иккита цех очиш учун лойиҳа ҳужжатлари тайёрланди.

Одамларнинг ижтимоий аҳволи ҳам ёмон эмас. Ҳар оилага уй қуриш учун ўн беш сотихдан ер майдонлари ажратиб берилди.

"Олтинсой"нинг яна бир ютуғи йилқичиликнинг ривожлантирилаётганлигидир. Яқинда 100 ишчи от сотиб олди. Бу ерда раҳбарлар ҳам, мутахассислар ҳам отда юришади. Бу билан ўн тонналаб қимматбаҳо ёнилғи тежалди, узоқ яйловларда, қўриқларда йўлсизлик муаммосига барҳам берилди.

Хўжаликнинг ҳисоб рақамида маблағ етарли. Ғаллаорол, Жиззах қайта ишлаш корхоналарини бир миллион сўм қарздор ҳам қилиб қўйибди. Мавжуд маблағлар эвазига яна 150 гектар ер ўзлаштиришга киришилди. 1-механизациялашган кўчма жамлама жамоаси ер текислашни бошлаб юборди.

Илғор ширкат бошлиғи Қўчқор Равшанов билан бу йилги деҳқончилик хусусида гаплашганимизда, 450 тонна сабзавот-полиз маҳсулоти йиғиштириб олинганини, яна 150 тонна ҳосил борлигини айтди.

— Лекин картошкадан мазамиз йўқ, — деди у. — Бултур 35 гектарга экилган Голландия картошкасидан 540 тонна ҳосил олинганди. Бу йил ёмон уруғлик тушиб қолди.

У бугунги куннинг энг долзарб муаммосига — уруғчиликнинг аҳволига тўхталди. Бу нафақат картошкачиликда, балки вилоятимизнинг ғаллачилигида, сабзавот ва полиз экинларида ҳам содир бўляпти.

"Олтинсой"нинг мутахассислари олимлар билан, уруғчилик хўжаликлари билан бу муаммони ҳам босқичма-босқич ҳал қилмоқдалар. Натижада ўз элини тўйдириш қатори шаҳарликлар дастурхонини ҳам тўкин қиляптилар. Бу хўжаликдэ қишда ҳеч қандай муаммо туғилмайди. Негаки, чорваси тўқ, омбори тўла, етарли ғалла, озиқ-овқат ғамланган.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
"Халқ сўзи мухбири.

"Эмас" ва "Имбат Фуарчилик" фирмалари

Ишбилармонлар, тадбиркорлар, пойтахтимиз аҳолиси ва азиз меҳмонларини 26 октябрдан 30 октябргача Тошкентдаги "Алпомиш" спорт саройида бўлиб ўтадиган учинчи халқ имтеъмол моллари саноат кўргазмасига

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Кўргазма соат 10.00 дан 17.00 гача ишлайди.
Кўргазма барча хоҳловчилар учун очиқ.
(Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Беруний шоҳ кўчаси, 41-уй, Беруний метро бекати)

"Имбат Фуарчилик" фирмаси Селаник шоҳ кўчаси 41/3.
06650 Анқара/Туркия./Тел.: (312) 4193272-73.
Факс: (3120) 4175253.

"ХЕМАКС" фирмаси жаҳондаги энг йирик гилам тўқувчи машиналар ишлаб-чиқарувчи корхоналардан бири бўлиб, Туркия фирмалари орасида етакчи ўринни эгаллайди.

Фирма ўзбекистонликларни ва пойтахтимиз меҳмонларини гилам тўқиш машиналари кўргазмасига, "Алпомиш" спорт саройига

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Бу ерда сиз сотиб олиш ва манзилгоҳингизга етказиш ҳақида шартномалар тузишингиз мумкин.

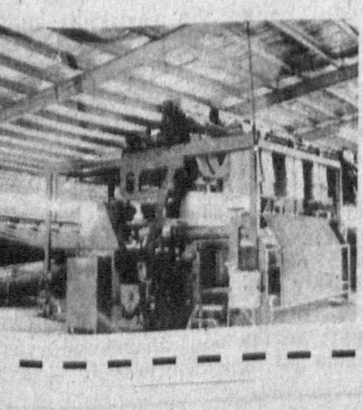

Кўргазмада гилам тўқиш жараёни намойиш этилади.
(Кўргазма манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Беруний шоҳ кўчаси 41-уй, Беруний метро бекати).
Маълумот учун телефонлар:
46-02-49, 46-03-50
"ХЕМАКС" фирмаси Газиантеп (Туркия)
тел.: (342) 323-41-81
4 каналли.

САЙЁРАМИЗ САДОСИ

ПРЕЗИДЕНТ АКАБАГА ЖЎНАЙДИ

Америка Қўшма Штатлари Президенти Билл Клинтон 26 октябрь куни Миср Араб Республикасига ташриф буюрди.

У Миср Республикаси Президенти Ҳусни Муборак ва ҳозир Қоҳирада сафарда бўлган Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия қўмитаси Раиси Ёсир Арафот билан Яқин Шарқ муаммоларини ҳал этиш юзасидан музокаралар ўтказади. Шундан сўнг, АҚШ Президенти Исроил билан Иордания ўртасида тинчлик шартномасини имзолаш маросимида қатнашиш учун Иорданиянинг Акаба шаҳрига жўнаб кетади.

44 НАФАРИ ОЛИЙ ЖАЗОГА

Хитой Халқ Республикасида жамоат хавфсизлигини таъминлаш мақсадида жиноятчиликка қарши кескин кураш давом этмоқда.

Жанубий Хитойнинг Гуандун вилоятида бир кунда 44 нафар ашадий жиноятчи олий жазога ҳукм қилинган. Бундан ташқари, шу куни вилоятнинг турли шаҳарларида 362 нафар қонунбузар турли муддатларга озодликдан маҳрум этилди.

ЭКСПОРТ КАМАЙДИ

Ҳиндистон Республикасининг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларига чой экспорт қилиши 1990 йилга нисбатан кескин камайди.

Маълумотларга кўра, 1993 йилда Ҳиндистон ҳамдўстлик мамлакатларига борйўғи 50 минг тонна хушбўй чой сотган, холос. Бундан ташқари, ушбу маҳсулотларнинг талай қисмининг сифати анча паст бўлган.

"ИСТРАВШАН" — РАШИДГРУП" ҲАМКОРЛИГИ

Тожикистон Вазирлар Кенгаши Ленинобод вилоятининг Ўратепа шаҳрида жун ва ип йигирадиган Тожикистон—Покистон қўшма корхонасини қуриш ҳақида қарор қабул қилди.

Корхонада калава иплардан биратўла газлама ҳам тўқилади. Қўшма корхона Ўратепадаги "Истравшан" илмий ишлаб чиқариш халқаро тижорат корпорацияси ва Покистоннинг "Рашидгруп" фирмаси ҳамкорлигида қурилади.

МУҲОКАМАДА — ХАФСИЗЛИК МАСАЛАСИ

Америка Қўшма Штатларининг нуфузли делегацияси Шарқий Европа мамлакатлари бўйлаб ўз сафарини бошлади.

Улар Польша, Чехия, Литва, Латвия ва Эстония Республикасида бўлишади. Учрашувларда АҚШ делегацияси мазкур давлатлар раҳбарлари билан минтақавий хавфсизлик масалаларини муҳокама қилади.

СОБИҚ РАҲБАР ХОТИРА ЁЗАЯПТИ

Гаитидаги собиқ ҳарбий тузум раҳбари Раул Седрас уч йил ҳукмронлик қилган даврда анчагина бойлик йиғиб олгани ҳақидаги гапларга қарамай, у Панамада камтарона ҳаёт кечирмоқда.

13 октябрь куни Панамадан сиёсий бошпана топган Раул Седрас мамлакат пойтахтидаги меҳмонхоналардан бирида хотини ва уч фарзанди билан оддийгина яшамоқда. Собиқ ҳарбий режим бошлиғи шу кунларда вақтини хотиралар ёзишга сарфлаётир.

СИМПОЗИУМ ЯКУНЛАНДИ

Ленинобод вилоятининг Панжакент шаҳрида "Зарафшон водийсида қадимий деҳқончилик маданияти ва унинг Марказий Осиё цивилизациясида тутган ўрни" мавзуида Тожикистон-Франция халқаро симпозиуми бўлиб ўтди.

Симпозиумда Ҳамдўстлик мамлакатлари, жумладан, ўзбекистонлик олимлар ҳам иштирок этишди. Олимларнинг бу учрашувида Панжакент шаҳридан 12 километр ғарб томонда жойлашган кўҳна Саразмда ўтказилган ҳамкорликдаги қазилма ишларига якун ясалди.

Андижон: ЮКСАЛДИ 310 МИНГ ТОННАЛИК ХИРМОН

— ВИЛОЯТИМИЗ меҳнаткашлари меҳнат ғалабасига эришдилар. Қад ростлаган улкан хирмон миллионлаб меҳнаткашларнинг ғайрат-шижоати, чеккан заҳмати, матонат ва иродаси маҳсулидир.

Қобилжон ОБИДОВ, вилоят ҳокими:

САФАРБАРЛИК ҒАЛАБА КЕЛТИРДИ

Олтин кузнинг ҳал қилувчи палласида юртбошимиз Ислом Каримовнинг вилоятимизда бўлишлари, халқимиз билан суҳбатлашиб, пахтакорларимиз меҳнатига юқори баҳо берганлари меҳнаткашларимизни янада руҳлантириб юборди. Деҳқонлар ўзгача ғайрат билан ишладилар. Дастлабки довон эгалланди. Она-Ватанимизга 310 минг тоннадан зиёд "оқ олтин" етказиб бердик. Бошқачароқ қилиб айтганда 112 минг гектар майдондан салкам 28 центнердан ҳосил олинди.

Ўтган йилнинг сабоқлари бизга жуда кўп нарсани ойдинлаштирди. Энг аввало, пахта навига эътиборни қаратдик. Вилоятда турли хил навлар экишга барҳам берилди. Асосий майдонларнинг аксарият қисмига тезпишар, вилт касаллигига чидамли "Фарғона-3", "Қирғизистон-3" навлари экилди. 80 минг гектар ерда чигит пушталарга қадалди.

Агротехник талабларга қатъий риоя қилган, юксак уюшқоқлик, мустаҳкам интизом намуналарини кўрсатган марҳаматликлар биринчи бўлиб маррага етиб келдилар. Улар нафақат вилоятда Фарғона водийсида ҳам қаторасига икки йилдан буён пешқадамликни қўлдан беришмаяпти. Бу ерда пахтачиликнинг ўзига хос мактаби яратилгани бежиз эмас.

Она-Ватанга 10 минг тоннадан зиёд "оқ олтин" сотган булоқбошиликлар, 16 минг тонналик хирмон уйган Андижон тумани пахтакорлари, иккинчи довон сари дадил интилаётган Асака, Бўз, Жалолқудуқ, Балиқчи, Избоскан, Олтинкўл тумани меҳнаткашларининг катта хирмонга қўшган улушлари самарали бўлди. Умуман андижонликлар лафзи ҳалол, ваъдасига вафодор эканликларини амалда намойиш этдилар.

Андижон мамлакатимизнинг аҳоли зич жойлашган вилояти. Демак, бу ерда ҳар бир қарич ер ҳисобда. Пахта салмоғини ошириш учун нима қилиш керак? Энг одилона йўл гектарлар ҳосилдорлигини ошириш. Ҳозир хўжаликларимизда 40-45 центнерчилик ҳаракати авж олди. Булоқбоши туманидаги Ойбек номли, Андижон туманидаги Бобур номли, Исмоилов номли, Асака туманидаги "Ўзбекистон", Жалолқудуқ туманидаги Амир Темур номли хўжаликлар пахта тайёрлаш режасини 125-130 фоизга етказдилар.

Йиғим-терим арафасида Президентимиз томонидан пахта ҳарид нархларининг оширилишини меҳнаткашлар мамнуният билан кутиб олдилар. Чунки, энди уларнинг елкасига офтоб тегадиган бўлди. Эътибор бериладиган бўлса, вилоятимиз аҳли тахминий ҳисоб-китобларга кўра фақатгина пахтанинг ўзидан 750 миллион сўм қўшимча даромад қилишади. Бу ҳали дастлабки довондан кутилган натижа.

Иқтисодий ислоҳот олдимизга жуда кўп муаммоларни қўяётир. Энг аввало ишсизлик масаласига ечим топишимиз лозим. Ҳукуматимиз бу борада қишлоққа саноат корхоналарини олиб кириш йўлини тутаётганлиги бежиз эмас. Вилоятнинг аҳолиси зич ҳудудларида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналар тикланаётир. Бунинг учун хорижий мамлакатларнинг сармоялари ёки мол айрибошлаш эвазига топилган даромадлардан фойдаланяпмиз.

Мамлакатимизда пахтачилик асосий соҳа ҳисобланади. Модомики шундай экан пахтани қайта ишлаш, уни тайёр маҳсулотга айлантиришни кўзда тутиш лозим. Шунинг учун ҳам вилоятда Туркиянинг "Язекс" фирмаси билан ҳамкорликда енгил саноат корхоналари тизими ташкил этилаётир. Уларнинг дастлабкиси — "Антекс-1" комбинатининг қурилиши жадал бормоқда. Шаҳрихон туманидаги Сегазақум қишлоғида қурилаётган ип-йигирув, тўқув, бўяш фабрикаси яқин кунларда маҳсулот бера бошлайди. Булоқбошида бир ярим минг киши ишлайдиган тикув фабрикаси ишга тушди.

"Антекс-1" комбинати билан узвий равишда "Антекс-2" комбинатининг Андижон туманида ип-йигирув, тўқув, бўяш ва гул босиш фабрикаси ҳамда янги пахта тозалаш заводи, Пахтаобод туманининг Уйғур қишлоғида тикув фабрикаси қурилишини бошлаб юбордик. Кези келганда шуни айтиш керакки, "Антекс-1" комбинати йилига 45 миллион долларлик маҳсулот чиқарса, "Антекс-2" 55-60 миллион долларлик маҳсулот беради. Яқин вақт ичида "Антекс-3"ни ҳам қуриш ниятимиз бор.

"Антекс-2"нинг таркибида ҳозирги мавжуд заводларга нисбатан самарадорлиги юқори бўлган 2 та пахта заводининг қурилиши Шўро ва Асака-2 пахта заводлари асосида бошқа корхоналар ташкил этиш имконини беради. Масалан, Асака-2 пахта тозалаш заводининг ишлаб чиқариш биноларида пахта чиқитидан йилига 70 миллион долларлик олий навли қоғоз ишлаб чиқарадиган фабрика қуриш лойиҳалаштирилмоқда. Ҳозир умумий қиймати 130 миллион доллар бўлган яна 4 та тўқимачилик комбинати қуриш учун лойиҳалар тайёрланмоқда. Уларда бахмал, вельюр, помбархат ва ип-газлама тўқилади, кийимлар тикилади. Пилла чиқиндиси қайта ишланиб, маҳсулот ҳолига келтирилади. Шунингдек, Андижон ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси, трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Пойтуғ ип-йигирув фабрикаси республика ҳукуматининг чет эл сармоялари ёрдамида қайта жиҳозлаш дастурига киритилди.

Шунингдек, чет эл сармоясини жалб этиш ҳисобига Хўжаобод туманида йилига 120 млн. дона шиша идишлар ва витрина ойналари ишлаб чиқарадиган, пластмасса заводи, Асака шаҳрида 25 минг тонна спагети типидаги макарон ишлаб чиқарадиган, Андижон шаҳрида кунига 200 дона санфаянс чиқарадиган заводлар қурилмоқда. Асакадаги "ЎзДЭУ"нинг истиқболи эса мамлакат иқтисодиётини кўтаришга хизмат қилади. Умуман ҳозир хорижий мамлакатлар билан 39 та қўшма корхона қуриш борасида шартнома тузилган. Келажакда Андижон йирик саноат шаҳарларидан бирига айланади. Олиб бораётган бунёдкорлик ишларимизнинг кўлами кенг. Демоқчиманки, буларнинг ҳаммаси йиғиштириб олаётганимиз бебаҳо бойликнинг пировард натижасига боғлиқ.

Андижонликлар миришкор халқ. Биз халқ хўжалигининг бошқа йўналишларида ҳам салмоқли натижаларга эришяпмиз. Пилла, гўшт, сут, полиз маҳсулотлари етиштиришда юқори кўрсаткичларни қўлга киритдик. Айниқса, ғаллакорларимизнинг зафари қувонарли. Ҳар гектар ердан салкам 36 центнердан жами 76 минг тоннадан зиёд дон олдик. Марҳамат, Бўз, Булоқбоши, Шаҳрихон, Избоскан, Балиқчи тумани ғаллакорлари 40-42 центнердан хирмон уйдилар. Албатта, юртбошимиз куюниб айтганларидек, ғалла мустақиллиги бўлмас экан, иқтисодий мустақилликни тасаввур қилиш қийин. Шунинг учун бу борада дадил қадам ташланяпти. Етиштирилган ҳосилнинг маълум қисми меҳнаткашларга арзон нархда сотилди. Айни кунларда келгуси йил ҳосили учун замин ҳозирланяпти. 52 минг гектар ерга бошоқли дон экилиб, тўлиқ гектарлар ҳосил қилинди.

Халқ хўжалигида қўлга киритилаётган юқори натижалар пахтакорларимизни янада унумли ишлашга ундамоқда. Пахта йиғим-теримидаги уюшқоқлик бунинг яққол мисоли бўла олади. Минглаб опа-сингилларимиз, олов қалб йигитларимиз фидойилик кўрсатишди. Хўжаликларда кўп минг килограммчилар беллашуви авж олди. Балиқчи туманидаги "Шекаличек" жамоа хўжалиги теримчиси Тожихон Қирғизова 10 тоннага яқин пахта терди. Кўпмингкилограммчилар сафида асакалик Раънохон Қодирова, жалолқудуқлик Ойимхон Баҳромова, Андижон туманилик Ибодатхон Хўжалиева каби теримчилар бор. Шубҳасиз "Зангори кема"лар оғиримизни енгил қилди. Бўз, Комсомолобод, Марҳамат туманларида терим агрегатлари унумли ишлатилади.

Гапнинг сирасини айтганда, катта халқ ҳашаридан ҳеч ким четда тургани йўқ. 120 мингдан зиёд ишчи-хизматчи белга этак боғлаб далага чиқди. Албатта, уларга барча шарт-шароит яратиб беришга ҳаракат қилинди. Терим илғорларига қимматбаҳо совғалар, пул мукофотлари ажратилди. Вилоятнинг суюкли ҳофизлари, раққосалари далаларда концертлар қўйиб беришди. Кўчма кутубхоналар, ижодкорлар билан учрашувлар уюштирилди. Бир сўз билан айтганда, ҳамма пахтакорга камарбаста бўлди. Яна бир гап — аввалги йиллардагидек, вақтни кутиб турмай, ҳашарчилар теримнинг дастлабки кунлариданоқ деҳқонлар ҳузурига бордилар. Ялпи сафарбарлик катта ғалаба келтирди.

Табиат бу йил кўп тантилик қилди. Агар таъбир жоиз бўлса, бу йил андижонликлар учун пахта йили бўлди. Эрта пишар, серҳосил пахта навини танлаганлигимиз юзимизни ёруғ қилди. Шунинг учун ҳам уруғлик пахта етиштиришга алоҳида аҳамият бердик. Ҳозир юқори сифатли 35 минг тонна уруғлик пахта жамғариб қўйдик.

Далаларимизда ҳали ҳосил мўл. Унинг сўнгги мисқолларини ҳам қолдирмай, йиғиб оламиз. Ахир пахта — бебаҳо хазина, юрт бойлиги. Биз режага қўшимча яна 30 минг тонна пахта етиштиришга аҳд қилдик. Шубҳасиз пахтакорларимиз ҳиммати мамлакатимиз истиқболи, иқтисодий ислоҳотлар амалга ошишига хизмат қилади.

● *Пахтакорга қандай хизмат кўрсатиляпти?*

КАМАРБАСТАЛИК

Эртадан кечгача далада тер тўккан пахтакорлар кўнглини хушнуд этиш, дилига ёруғлик солиш осон эмас. Айни йиғим-терим қизғин паллага кирган шу кунларда андижонлик санъаткорлар, маданият ходимлари ҳам заршуносларга камарбаста бўлмоқдалар. Мухбиримизнинг Андижон вилояти ҳокимлиги маданият ишлари бошқармаси бошлиғи Ў. ҲАЙДАРОВ билан суҳбат мавзуи ана шу ҳақда.

— Ўктамжон ака, турмушимиз фаровонлиги, дастурхонимиз тўкинлиги пахтадан. Шундай экан пахтакорлар оғирини енгил қилиш ҳам шарафли, шундай эмасми!

— Албатта, йил-ўн икки ой, ёзин-қишин демай, минг машаққат билан ҳосил етиштиришнинг ўзи бўлмайди. Шу боис ҳам ҳар йили терим бошланиши билан далага отланамиз. Ўтган йилларда автоклуб ёки ташвиқот гуруҳи тузиб ишга киришардик. Ўйлаб кўрсак, танлаган йўлимиз унчалик манфаатли бўлиб чиқмади. Ахир ҳар куни вилоят марказидан гуруҳ туман ва қишлоқларга отланади. Оворагарчилик, асаб бузишларни қўя туринг, иқтисодий муаммолар ҳам оёққа тушов бўларди. Бу йил ўзгача дастур тайёрладик. Вилоятдаги театр, маданият уйлари, дасталарни жамоалари билан туманларга юбордик. Аввало, жамоадагилар бир-бирларининг шарт-шароитини яхши билади. Қолаверса, транспорт машмашасидан қутулдик.

—Янги дастур ўз самарасини бердими!

—Шубҳасиз. Бакиров номидаги ёшлар ва болалар театри Комсомолобод туманида 10 кун хизмат кўрсатди. Муҳими, улар миришкорлар ва ҳашарчилар кўнглига йўл топа олишди, чоғи. Ахир, театр ёшлари фақатгина ашулла ёки рақслар ижро этиш билан кифояланиб қолишмади-да. Саҳна кўринишлари, таъсирчан драмалар қўйиб беришди. Аслида, ходимларимиз 5 та гуруҳга бўлинишган. Жойларда Охунбобоев номли вилоят мусиқали драма театри жамоаси, вилоят филармонияси хонанда ва раққосалари, Жалилов номли мусиқа билим юрти йигит-қизлари, аскиячилар гуруҳини қизғин кутиб олишди. Ўзбекистон халқ артисти Ғуломжон Ҳожиқулов, Республикада хизмат кўрсатган санъаткор Мавлуда Бойматова, Зулхумор Қодирова, "Камолот-93" кўрик-танлови ғолиби Мирзоғолиб Мирзараҳимов, хушовоз хонанда Турсунбой Парпиев каби халқнинг суюкли ҳофиз ва раққосалари заршунослар хизматида бўлишяпти.

Туманларимизда алоҳида-алоҳида гуруҳлар тузилган. Улар тушлик вақтида, ишдан сўнг дала шийпонларида бўлишиб, мароқли томошалар қўйиб беришаётир. Пахтаобод туманидаги "Гулшан", Избоскан туманидаги "Олтинсоз" каби дасталар, кўчма кутубхоналар, маиший хизмат кўрсатиш бригадалари шулар жумласидандир.

— Меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этишда Андижонда ўзига хос тажриба тўпланган. Демоқчиманки, терим арафасидаги "Меҳнатим, санъатим сенга, ҳур Ватан!" фестивали кўпчиликда катта таассурот қолдирди.

— Вилоятимизда мустақиллик байрамини меҳнат ва санъатда эришган ютуқлар билан қаршилаш анъанага айланиб қолди. Айниқса, бу йилги кўрик ўзгача бўлди. Андижон шаҳри деярли икки ойдан кўпроқ вақт мобайнида шанба ва якшанба кунлари меҳмон кузатди. Бошқачароқ қилиб айтганда, Алишер Навоий номли истироҳат боғи ҳамда "Боғишамол" даҳасида халқ сайллари ўтказилди. Туманлардан келган минглаб кишилар халқ хўжалиги ҳамда халқ ҳунармандчилиги кўргазмасининг гувоҳи бўлдилар. Энг муҳими, ҳар бир туман ўз дастурини намойиш этаётганда уларга ҳамоҳанг Андижон шаҳридаги бирор саноат корхонаси ҳам кўрикда қатнашди. Маҳалла фаоллари фестивалда бош-қош бўлдилар. Яна бир гап, бозордаги нарх-навони тушириш мақсадида қишлоқда етиштирилган маҳсулотлар шаҳарда арзон баҳода сотилди. Халқнинг дилига яқин хонандалар, раққосалар, ажойиб сўз устаси Абдулҳай Маҳсум етакчилигидаги аскиячилар халқ сайлини файзли қилдилар.

— Ўктамжон ака, таъбир жоиз бўлса, аввалги йилги кўрик баҳонасида 76 та клуб муассасаси, 141 та кутубхона шунингдек, мусиқа билим юртлари таъмирланган, иқтисодий томондан бойитилган эди. Бу йил-чи!

— Фестиваль якунига кўра Андижон, Асака шаҳарлари, Олтинкўл, Избоскан, Балиқчи, Бўз, Пахтаобод туманлари вакиллари кўрикда ғолиб деб топилдилар. Уларга фахрий диплом бериш билан бирга ҳар бирларига 15 минг сўмдан соврин топширилди. Гап бунда ҳам эмас. Кўрикда қатнашган туман ва шаҳарлар энг катта саноат корхоналари билан иқтисодий шартнома туздилар. Андижон машинасозлик заводи Пахтаобод туманига 11 та экскаватор ажратди, шундан биттаси бепул берилди. Қишлоқ хўжалиги техникаси таъминоти бошқармаси бўзликларга 1 та юк машинаси, 10 та тикув ва 10 та тўқув дастгоҳларини совға қилди. Электродвигатель заводи эса Шаҳрихон туманига 67 минг сўмлик маҳсулотни текинга инъом этди. Гидролиз корхонаси Қўрғонтепа чорвадорларини озуқа билан таъминлаш, шунингдек, дон маҳсулотлари вилоят бошқармаси балиқчиликларга 100 тонна озуқа ажратишга келишдилар. Албатта, тумандагилар ҳам шаҳарликлар дастурхонини файзли қилиши, шубҳасиз.

Айни кунларда ишчи-хизматчиларимиз, санъаткорларимиз пахтакорларга маданий хизмат кўрсатибгина қолмай, улар билан ёнма-ён турибдилар ҳам. Катта бир гуруҳимиз Андижон туманида, қолганлари эса хўжаликларда миришкорларга кўмакдош бўлишаётир. Ахир пахтанинг мисқоли ҳам бойлик. Шундай экан белида қуввати бор қай бир инсон уни ерда қолдиради!

Ш. ФОЗИЛЖОНОВ, суҳбатлашди.

Ғолибларга табассум ярашади. Адолат Тошбоева бугун ҳар қанча қувонса арзийди. Сабаби — Жалолқудуқ тумани вилоятда, Амир Темур жамоа хўжалиги эса туманда ғолиб. Адолатнинг ўзи ҳам мавсум бошидан буён чевар теримчиларга етакчилик қилаяпти.

Б. СОДИҚОВ суратга олган.

РОҲАТИНИ ЎЗИМИЗ КЎРЯПМИЗ

Йил-ўн икки ой меҳнат қилган деҳқон учун ғалаба завқи ўзгача бўлади. Мана бир неча йилдан буён пахта йиғим-теримида туманда биринчи бўламиз. Тўғри, пешқадамлик кимга ёқмайди. Лекин унинг масъулияти, юки енгил эмас.

Бу йил 30 гектар ерда деҳқончилик қилгандик. 20 иш кунида режани бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширдик. Ҳар гектар ердан 28,2 центнердан ҳосил олгандик. Ҳозир бу кўрсаткични 45 центнерга етказишни кўзлаяпмиз.

Унумли меҳнатнинг самараси ҳам ўзига яраша бўлади. Биз кўзлаган мақсадимизни амалга оширсак, 65,9 тонна пахта ихтиёримизда қолади. Энди уни пулга чақсангиз, озмунча маблағ бўлмайди. Яна қўшимча пахта ёғи, ем-озуқани ҳам ҳисобласангиз бойлигимизга бойлик қўшилди дегани.

Очиғини айтсам, деҳқон учун пахта экиб, завқ оладиган давр энди келди. Кўп йиллардан буён бригадирлик қиламан. Лекин авваллари меҳнатни биз қилардигу, роҳатини ўзгалар кўришарди. Энди фойда ҳам, зарар ҳам ўзимизники. Шундай экан галдаги режа ҳам, албатта уддаланади.

Абдураийм УМАРОВ,
Асака туманидаги "Навбаҳор" жамоа хўжалиги бригада бошлиги.

СЕҲРЛИ БАРМОҚЛАР ҚУДРАТИ

ОНА ТАБИАТ бу йил саҳийлик қилди. Далаларимизда ҳар қаҳонгидан мўл ҳосил етиштирдик. Бригадамиз аъзоларининг қувончи чексиз. Ғоят қисқа муддатда режани уддаладик.

Мендан сўраб қолишади: ҳар куни 200-300 килолаб пахта териш машаққат эмасми? Йўқ, қийин эмас. Агар пайкалларда пахта очилиб турса, терган сайин тергинг келаверади. Ҳозир 10 тоннага яқин пахта тердим. Дугоналарим Ғазина Мирзаева, Хадича Қирғизова, Ғазина Шукуровалар ҳам 6-7 тоннадан хирмон уйишди.

Айни кунларда янада ғайрат билан ишлаяпмиз. Боиси — меҳнатимиз эртанги ёруғ кунларда хизмат қилишини яхши биламиз. Қолаверса, меҳнат қилган ҳамиша элда азиз бўлаверади.

Тожихон ҚИРҒИЗОВА.
Балиқчи туманидаги "Шекаличек" жамоа хўжалиги теримчиси.

● *Далаларни яёв кезганда*

25 МИЛЛИОН СЎМ ДАРОМАД ҚИЛИШАДИ

ЖАЛОЛҚУДУҚ туманидаги Амир Темур номли жамоа хўжалиги далаларидамиз. Гектарлардаги ҳосил чўғи бироз енгиллагандек. Аммо чаноқлардаги лўппи-лўппи пахталар дилга ёруғлик солади.

— Пахтамизнинг шунисига борман-да,— кулади раис.

— Кечагина ҳосили териб олинган майдонлар бугун яна оппоқ. Мўл ҳосилдан нишона бу.

Раис кўсак санайди. Ҳар бир туп ғўзада яна 4-5 та чаноқ. Бу ҳеч бўлмаганда гектарлардан қўшимча 5-6 центнер пахта олиш мумкин дегани. Ҳолбуки, худди шу ердан — хўжаликнинг Абдуназар Абдуллаев бошлиқ бригадаси ерларидан 41,2 центнердан хирмон кўтарилди. Бошқачароқ қилиб айтганда пахта тайёрлаш режаси 142 фоиз уддаланди.

Хўжаликнинг Маҳфузахон Отабоева, Отиқахон Қирғизова бошлиқ бригадаларда ҳам иккинчи довон уддаланганига анча бўлди. Лекин терим суръати бўшашгани йўқ.

Очиғини айтиш керак, авваллари Свердлов номини кўтариб юрган хўжаликда 10 йил давомида пахта тайёрлаш режаси бажарилмади. Ишлар ортга кетса кетди-ки, олдинга юрмади. Эртадан-кечгача тер тўккан деҳқон кузакка борганда яна қўл қовуштириб қолаверди. Яхшиямки, хўжаликка Дилёржон Қирғизов раис бўлиб келди-ю, ишлар ўнгланди.

Отиқахон Қирғизова етти йилдан буён бригадирлик қилади. Турмуш ўртоғи Дилёржон хўжаликка раис бўлиб келгач, минг бир истиҳолага борди. Лекин ҳаётнинг йўриғи бошқа экан. Бригадир хўжаликнинг оёқ-қўлига айланди. Ўзгаларга қараганда кўпроқ дашном эшитди. Лекин ишлади, меҳнат қилганда ҳам дўндириб қўйди.

Дилёржон узоқни кўра биладиган раис экан. Деҳқончиликни бошлаши билан тумандаги асаларичилик давлат хўжалиги мутасаддиларини ҳузурига чорлади. Уларнинг бирини ака, бошқасини ука деди, хуллас йўлини топди. Дала шийпонларига 20-30 қутидан асалари олиб келинди. Йўқ, гап асал ейишда эмас, масаланинг моҳияти бошқа томонда. Ғўза айни гуллаган пайтда "жонли армия" иш берди. Шоналарни бир текисда чангланишига хизмат қилди.

— Шу йўл билан қўшимча 5 центнер ҳосил кўтаришга замин яратдик,— дейди Д. Қирғизов.— Хўжалигимизга минг қутидан зиёдроқ асалари олиб келинди. Қолаверса, хосиятли жониворлар экинда шира тарқалишига йўл қўймади.

Хўжалик пахтакорлари йиғим-терimнинг дастлабки кунлариданоқ 5 фоиздан пахта тайёрлашди. Фақат машиналар эмас, теримчилар шижоати билан шундай кўрсаткичга эришилди.

Омад деганлари "Амир Темур" хўжалигига кулиб боқди. 20 иш кунида юзлари ёруғ бўлди. 600 гектар майдондан 29 центнердан ҳосил олинди. Пешқадамлик жилови ҳам қўлдан кетгани йўқ. Пахта тайёрлаш режаси 130 фоизга уддаланган бўлса-да, ҳамон терим суръати бўшашмаяпти.

Ғайрат-шижоатнинг боиси бор. Хўжалик ҳисобдонларининг хомаки ҳисоб-китобига кўра улар фақатгина пахтанинг ўзидан 25 миллион сўм даромад қилишмоқчи.

— Ишлаб топадиган фойдамиз эвазига,— дейди раис,— хўжаликни табиий газ билан таъминлашни 100 фоиз поёнига етказамиз. Келгуси йилдан пахтакорлар учун электр энергияси текинга берилади.

ОМАД ЎЗ-ЎЗИДАН КЕЛМАЙДИ

ПАХТАЧИЛИКДА оилавий пудратни ҳар ким ҳар хил баҳолаяпти. Айримлар уни ишни орқага тортади дейишса, бошқалар энг мақбул йўл эканлигини амалда исботлаяптилар. Муҳими, аҳиллик бор жойда у ўз самарасини бераётир.

Андижон туманидаги А. Исмоилов номли жамоа хўжалигида 282 гектар пахта майдони оилавий пудратчиларга бўлиб берилди. Хўжалик мутасаддилари шарт қўйишди:

— Ерни ўз ҳолига ташлаб қўйганлар билан муроса қила олмаймиз!

Улар адашмаган экан. Ер ҳақиқий эгасини топди. Лекин уларни ўз ёғларингга ўзларинг қовурилаверларинг, деб ташлаб қўйишмади. Оддийгина мисол: хўжаликда ернинг захи ортиб кетди. Вазият шу даражага бордики, тракторлар пайкал оралашга қийналиб қолди. Хўжаликнинг раҳбарлари қараб туришмади. Учта экскаватор сотиб олиб, зовур қазишди. Зах қочирилди. Экин парвариши даврида-ку, қўяверинг. Оқибати мўл ҳосил етиштирилди. Азаматлар сентябрь ойидаёқ 31 центнердан ҳосил кўтариб дастлабки довондан ошдилар. Айни кунларда эса бу кўрсаткич 38 центнерга етди.

Ибодат Хўжалиева, Абдуқаҳҳор Абдужабборов, Абдупатто Мамиталиев, Холдорбой Абдураҳмонов каби пудратчилар 2-3 гектардан ер олишганди. Уларнинг баъзилари 45 центнерга етказиб хирмон кўтаришди:

Яна бир гап. Хўжалик миришкорларининг умумий меҳнат қилишларининг боиси бор. Бу ерда тадбиркорликка кенг йўл очилган. Шу сабабли манфаатдорлик ҳам катта. Биргина мисол. Хўжаликда бир кеча-кундузда 80-100 тонна буғдойни қайта ишлайдиган тегирмон ишлаб турибди. Пахтакорга ун керак бўлса, ўзгалар қўлига қараб қолмайди. Тегирмонга солади. Фақатгина шу йилнинг ўзида уларга 200 тонна ун тарқатиб берилди. Худди шунча миқдорда молларга озуқа ҳам улашилди. Бу ёғини сўрасангиз, жамоа раҳбарлари қўшни Қозоғистондан 800 тонна буғдой олиб келдилар. Уни қайтадан ишлаб сотишдан кимга фойда? Албатта, биринчи навбатда миришкорлар наф кўради, шундай эмасми? Тадбиркорлик туфайли яна 100 тонна пиёз ҳам олиб келинди. Албатта, бозорда сотиш учун эмас, пахтакорларга бериш кўзда тутилди.

Пахтадан келаётган даромад уддабуронлар оёқ-қўлини енгил қилаётир. Улар хўжалик ҳисобидан тикувчилик фабрикасини қурдилар. Пахтакорларнинг оилавий пудратга қўл уришганининг сабаби бор эди-да. Ер тақсимлангач, ҳеч ким кўчада қолмади. 320 нафар йигит-қиз тикувчилик корхонасига жойлашди. Иккита ғишт заводи қурилди. Стол-стул тайёрлайдиган, шишага шакл берадиган, консерва цехлари ҳозир катта фойда келтираяпти. Ўтган йили хўжаликка пул керак бўлиб қолди. Шунда ўйлаб ўтиришмади. Тикувчилик цехларидан бирини савдо ташкилотига 5 миллиард сўм-купонга пулладилар. Ўзининг ҳисобида яна шундай 3 та цех қолди. Лекин хўжалик бундай йўл тутиб ютқазмади. Аксинча, фойда қилди. Ахир ўша тикувчилар ҳали ҳам ишлашяпти. Демак, ишсизлик юз бергани йўқ. Қолаверса, бу йил пахтакорлар учун иш ҳақи бериш зарурати пайдо бўлди. Алоқадор ташкилотлар бунинг уддасидан чиқа олмадилар. Ҳалиҳануз жуда кўплаб хўжаликлар ўз ҳақини ололмаяпти. Булар эса ўша кездаёқ киссаларини қаппайтиришди. Чунки, жамоа уни ўз ҳисобидан таъминлади. Ҳозир жамоа ғазнасида 7 миллион сўм пул бор. Пахтакорларнинг қўли узун.

— Пахта ҳосилдорлигини 40 центнерга етказмай, хотиржам бўлиш йўқ,— дейди жамоа раиси Абдураҳмон Қодиров.— Ахир дастурхонимиз тўкинлиги, эгнимиз бутлиги шу пахтадан.

МИСҚОЛИ НОНДАЙ АЗИЗ

ИЗБОСКАН туманидаги "Шарқ юлдузи" жамоа хўжалиги раиси Турсунбой Ҳожиакбаров лафзи ҳалол, иши билан сўзи бир йигит. Узоқ йиллар турли соҳаларда ишлади. Эрта баҳордан эса хўжаликка раҳбар бўлиб келди.

Ҳар бир туманнинг оғирини енгил қиладиган катта карвони бўлади. "Шарқ юлдузи" ҳам шундай хўжаликлардан. Азамат миришкорлар 870 гектар майдондан 2739 тонна ҳосил кўтардилар. Бу 31,4 центнер пахта дегани.

Яширишнинг ҳожати йўқ. Ўтган йили жамоа хўжалиги оқсаб қолди. Энг аввало пахта навининг мақбули танланмаганлиги панд берди. Оқибатда пахтакорлар қўли пул кўрмади.

Янги раис чигитни пуштага эктирди. Ортиқча харажатлардан воз кечди. Ҳатто, кимёвий моддаларни ҳам бир четга суриб қўйди.

— Хўжалигимизда биолаборатория бўла туриб, маблағни кўкка совуриш шартми?— талаб қўйди у.

Излаган имкон топади, деганлари тўғри экан. Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Хўжаликдаги Суярқул Раҳимов бригадаси биринчилардан бўлиб режани уддалади. Пешқадамларни катта қўчқор ва 800 сўм пул билан мукофотлашди. Илғорларни "сийлаш" қарор топди. Терим пешқадамлари ҳам ўз вақтида мукофотлаб борилди. Чевар теримчиларга атлас, кийим-бош сингари совғалар тақдим қилинди.

Хўжаликнинг ўз миришкорлари, пахта мактабини яратган миришкорлари бор. Қодиржон Хулфиқоров, Ортиқбой Нуриддинов, Эргашжон Жўраев каби азаматлар етакчилик қилаётган бригадалар заршунослари янада ғайрат билан ишлашаяпти. Улар пахтанинг мисқоли ҳам нондай азиз, қадрли эканлигини яхши биладилар.

Фозилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

• *Диққат! Янгилик*

ТЕМУРНИНГ ЎЗИ ЁЗГАН АСАР

Истиқлолнинг халқимизга бераётган энг катта неъматларидан бири маънавий қадриятларимиз тикланаётганидир. Буюк мунажжим Улуғбек таваллудининг 600 йиллиги дунё бўйича нишонланаётгани, эрта-индин улуғ адибимиз Абдулла Қодирий туғилган куннинг 100 йиллиги катта байрам қилиниши ва бунга ўхшаш мисоллар халқимизнинг ўзини англаб етаётганидан дарак берувчи ғоят хайрли ишлардир.

Хабарингиз бор, Тошкентдаги энг гўзал хиёбонлардан бири Амир Темур номи билан аталди ва улуғ бобомизга маҳобатли ҳайкал қўйилди.

Шу ўринда қувончли бир воқеани айтишимиз керак. Улуғ бобомиз Амир Темур умрининг охирги йилларида ўз қўли билан ёзган "Мен — фотиҳ Темур" китоби топилди!

1995 йил январь ойидан бошлаб "Шарқ юлдузи" журналида "Мен — фотиҳ Темур" китобини сонма-сон эълон қилиш ниятидамиз. Муҳими шундаки, асар сарлавҳаси остига "ўз қўли билан ёзилган" деган илова берилган. Маълум бўлишича асар чиғатой тилида битилган. Темур вафотидан кейин тақдир тақозоси билан Ҳиндистонга бориб қолган. Ҳиндистондан Англияга, Оксфорд университетига олиб кетилган ва 1783 йили инглиз тилида китоб қилиб чоп этилган. Кейинчалик чиғатой тилидан француз тилига ўгирилган ва Францияда чоп этилган. Журналда илк бор эълон қилинаётган ушбу асар Эронда нашр қилинган форс тилидаги китобдан замонавий ўзбек тилига ўгирилган нусхасидир.

Асар ҳажми анча катта — 900 саҳифалар атрофида.

"Мен — фотиҳ Темур" китоби "Зафарнома", "Темур тузуклари", "Темурнома" ва бошқа илмий, тарихий, бадиий асарлардан шуниси билан фарқ қиладики, унда Темур туғилган кундан бошлаб умрининг поёнигача кечган воқеалар тарихий ва бадиий жиҳатдан мукаммал тасвирланган.

Китобда таъкидланишича, Темурнинг отаси Тарағай Кеш вилоятида яшаган. Озгина ери ва 20-30 йилқиси бўлган. Тарағай кунлардан бирида ғалати туш кўради. Ҳобида нуроний бир одам унинг қўлига қилич тутқазади. Тарағай эртасига бомдод намозидан кейин шайх Зайниддиндан кўрган тушининг таъбирини сўрайди. Шайх унга "сен ўғил кўрасан, бу ўғлон дунёни забт этади", дейди. Чиндан ҳам оилада ўғил туғилади. Тарағай яна шайх Зайниддиннинг олдига боради. Бу пайтда шайх Қуръони Каримнинг "Мулк" сурасини ўқиб ўтирган бўлади. Тарағай кириб келганида шайх "Тамуру" (узлуксиз ҳаракат) деган сўз устида тўхтайди ва "ўғлингга Темур деб исм қўйгин", дея фатво беради.

Айрим мутахассислар бу асарнинг айнан Амир Темур томонидан ёзилганига шубҳа билдиришлари ҳам табиий.

Китобни Темурнинг ўзи ёзганини исботловчи далиллар борки... Масалан, китобнинг бир ерида бундай дейилади: **"Мен ушбуни 70 ёшимда чап қўлим билан ёзаяпман. Ўнг қўлим ҳамон шамшир тутишга қодир, аммо жароҳатлардан сўнг қалам тутишда қийинчилик сезадурман".**

Мазкур асарда таъкидланишича Соҳибқирон жангларда 172 марта жароҳатланган экан. "Чапақайлик" хусусида эса асар бошида бундай ҳикоя қилинади: "Кичкина болалигимда онамдан эшитган ва хаёлимда қолган бир гап бор. Онам менга қараб "вой, бу бола чапақай экан" дедилар". Шундан сўнг бўлажак Соҳибқирон ўнг қўлида ҳам, чап қўлида ҳам бирдек ҳуснихат билан ёзгани, ҳар иккала қўли билан бир хилда қилич чопганини ёзади. Темур жуда кичкиналик чоғида мактабга боради. Уни Мулла Алибек исмли домла ўқитади. Соҳибқироннинг ҳикоя қилишича, Мулла Алибек кекса одам бўлган, тиши тўкилиб кетгани учун кўп сўзларни яхши талаффуз қилолмаган. Тағин бир гап. Темур ўсмир ёшига етмасданоқ Қуръонни бошидан охиригача ёд олган. Уни уламолар имтиҳон қилишиб, қувваи хотирасига тан беришган. "Ҳофиз-ул Қуръон" дея тавозей кўрсатишган.

Бўлажак Соҳибқирон ўн олти ёшгача фақат диний эмас, кўплаб дунёвий фанлар — тарих, фалсафа, жўғрофия, ҳисоб ва бошқа илмларни мукаммал эгаллайди. "Аммо,— деб ёзади у,— ёшим етмишга етганда ҳам тиб ва нужум (медицина ва астрономия) фанларини яхши эгаллай олмадим". Тағин бир жойда бундай дейдилар: "Мен Ернинг думалоқ эканлигига аллақачон ишонганман".

Бундай фактлар Амир Темурнинг ҳар томонлама комил инсон бўлганидан дарак беради.

Бир қатор олимлар, хусусан рус тарихчилари Амир Темурни камситиш ниятида у ёшлигида от ўғриси бўлган, ўғрилик қилаётиб оёғи чўлоқ бўлиб қолган, деган гапни кўп дастак қиладилар. Турли манбаларда бу ҳодиса турли жойларда рўй берган, деб таъриф этилади. Мазкур китобда эса 1369 (мелодий) йилда Тошкентдаги катта жангда Соҳибқироннинг чап оёғи болта зарби билан (қилич ёки найза эмас, айнан болта билан) оғир шикастланганлиги, Тошкент қалъасини фақат эркаклар эмас, аёллар ҳам қўлида қурол билан қаттиқ ҳимоя қилгани эътироф этилади ва бу воқеалар бутун тафсилоти билан ҳикоя қилинади.

Амир Темур, шубҳасиз, Ислом динига чуқур эътиқод қўйган. Аммо хурофотни жуда ёмон кўрган. Судхўр, ёлғончиларни аёвсиз жазолаган. Чексиз салтанатида битта ҳам қароқчи ва йўлтўсарни тирик қолдирмаган. Ўғриларни жазолашнинг энг оқил усулини қўллаган: биронта фуқарони ўғри босса, шу масалага мутасадди бўлган амалдорга ўғрини топиш учун маълум муддат берган. Шу пайтда ўғри топилмаса ўша амалдорнинг қўлини кесган. Натижада мамлакатда ўғрилар тезда йўқолган.

Тасарруфидаги мамлакат раҳбарлари — хонлар, амирлар, беклар, ҳокимлар, ҳузурига ким кириб келишидан қатъий назар, оддий шикоятчими, давлат арбобими, улар билан тахтда ўтириб муомала қилишни ман этган ва ўзи ҳам ҳузурига кирганлар билан тахтда эмас, ерда, гилам устида ўтириб гаплашган. Лашкар билан сафарга чиқса, ҳеч қачон ўзи учун махсус ошпаз олиб юрмаган. Аскарларнинг умумий қозонидан овқатланган. У душманларни аёвсиз қиргани, кўп юртларда қатлиом қилганини ҳам яширмай ёзади. Аммо илм, ҳунар ва санъат соҳибларини қаттиқ ҳурмат қилган. Фирдавсий, Ҳофиз каби шоирларнинг кўп ғазалларини ёд билган. Шатранж ўйинини жуда хуш кўрган.

Хуллас, бу янги асарни ўқиган китобхон кўз ўнгида тарихий қадриятларимизнинг яна бир ёрқин саҳифаси очилади, деган умиддаман.

"Шарқ юлдузи" 1995 йилда адиб ва шоирларнинг етук асарларига ҳам кенг ўрин берган, Тоҳир Маликнинг "Шайтанат" романининг иккинчи китоби, Шукур Холмирзаевнинг туркум ҳикоялари, Омон Матжоннинг "Шайх Нажмиддин Кубро" тарихий фожиаси, Эркин Аъзамовнинг "Шоирнинг тўйи", Хайриддин Султоннинг "Бобур Мирзо қиссаси" асарлари, истеъдодли ёшларнинг шеър ва достонлари, умуминсоний ва миллий қадриятларни улуғловчи мақолалар эълон қилинади.

Журналхонлар "Шарқ юлдузи"га ўз вақтида обуна бўлсалар адашмайдилар!

Журнал индекси — 75458.

БИР ЙИЛЛИК ОБУНА БАҲОСИ — 157 сўм 20 тийин.

Ўткир ҲОШИМОВ,
журнал бош муҳаррири.

• *Маданият муаммолари*

ХАЙРЛИ НИЯТЛАР ЙЎЛИДА

Тарих мамлакатимиз истиқлолининг тўртинчи йилномасини варақламоқда. Ортда қолган уч йил келажаги буюк давлатимиз пойдеворини пухта, мустаҳкам қилиб яратиш йўлида халқимиз томонидан олиб борилаётган катта ишларнинг гувоҳи бўлиб мозийга йўл тутди.

Шу қисқа давр ичида Ўзбекистонимиз мустақил давлат сифатида бутун жаҳонга танилгани, ўзининг барқарор йўли, мақсади билан нафақат ўз халқи, балким жаҳон халқларининг ишончини қозонган шу азиз юртнинг оддий бир фуқароси сифатида мени ҳам дилдан қувонтиради. Бундай қувонч ва ифтихор республикамизда яшаб турган неча миллионлаб кишилар қалбида ҳам жўш ураётганига ишончим комил.

Шулар ҳақида ўйлар эканман, яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XVI сессияси ҳужжатлари, сессияда Президентимиз Ислом Каримовнинг "Ижобий ишларимизни охирига етказайлик" деган сўзларига қайта-қайта кўз югуртираман. Чунки бу нутқда юртнинг истиқболи, халқнинг бугуни ва эртасини ўйлаб қилинаётган ташвишлар, белгиланаётган режалар мужассам.

Халқимизнинг маънавияти, маърифатини шакллантиришда маданият соҳаси ходимларининг ҳам хизмати беқиёслиги ҳеч кимга сир эмас.

Буни теран англаган вилоятимиздаги маданият муассасалари ходимлари йиғим-терим авж олган шу кеча-кундузда пахтакорларга маданий хизмат кўрсатишга астойдил киришишган. Туман маданият ишлари бўлимлари ташвиқот гуруҳлари тузиб дала шийпонларида, ҳашарчилар қўнимгоҳларида турли дастурлар намойиш этишаяпти. Бундай гуруҳлар ишлари айниқса Сариосиё, Қизириқ, Шеробод, Жарқўрғон, Шўрчи, Ангор туманларида яхши йўлга қўйилган.

Вилоят кутубхоналари ҳам ҳозир ўз ишларини дала шийпонларига кўчирганлар.

Ҳозирги иқтисодий қийинчиликлар палласида кўп жойларда бадиий жамоалар моддий жиҳатдан қўллаб-қувватланмаганликлари оқибатида тарқай бошладилар. Баъзи жойларда қишлоқ клублари ва кутубхоналар биноларини бошқа мақсадларда фойдаланишга уриниш ҳоллари рўй бераяпти. Биз булар ҳақида ўз вақтида ёзма равишда вилоят ҳокимиятига мурожаат қилдик. Шунинг натижасида вилоят ҳокимияти шу йилнинг март ойида "Вилоятда бадиий ҳаваскорликни ривожлантириш тўғрисида", май ойида "Маданий-маърифий муассасалар биноларидан бошқа мақсадларда фойдаланмаслик ҳамда маданият ва дам олиш боғларининг моддий-техника базасини яхшилаш тўғрисида"ги қарорларини қабул қилди. Шундай тадбирлар натижасида юқоридаги кўнгилсиз ҳолатларга чек қўйилди. Вилоятда янгидан 41 та бадиий жамоа тузилди. Шеробод тиббиёт билим юрти қошидаги "Шифокор", Шўрчи пахта тозалаш заводининг "Оқ олтин", Ангор тумани марказий кутубхонаси қошидаги "Нилуфар" бадиий дасталари шулар жумласидан.

Лекин шу билан бирга соҳамизда қийинчилик ва муаммолар ҳам талайгина. Маблағ етишмаслиги сабабли янги маданият даргоҳлари қураолмаяпмиз. Масалан, вилоят ўлкашунослик музейи биноси бундан 90 йил олдин қурилган. Ўтган йили музей ўзининг 60 йиллик тўйини ана шу эски, зах босган бинода нишонлади. Музейда юртимизнинг қадимий тарихи ва маданиятини ўзида акс эттирган минглаб нодир, бебаҳо буюмлар ва ҳужжатлар сақланмоқда. Музейга ҳар йили 80-90 минг киши томошага келарди. Эндиликда улар бу имкониятга эга эмаслар. Чунки музей биноси кундан кунга нураб бораяпти. Нодир экспонатлар эҳтиёт чораси билан йиғиштириб олинган. Музей учун янги бино қурилишини ҳал этиш йўлидаги саъй-ҳаракатларни кучайтириш лозим.

Худди шундай аҳволни Термиз ҳайвонот боғи ҳақида ҳам айтишимиз мумкин. У ердаги шароит, мавжуд бинолар талабга жавоб бермай қолганига анча бўлди. Қарийб 18 йилдан буён янги ҳайвонот боғи қурилиши ҳақида гап боради. Лойиҳалар тайёрланиб, бир неча марта қурилишни бошлаш ҳақида келишиб ҳам олинган. Лекин мана қарийб 10 йилдирки иш кетмаяпти. Сабаби маблағ йўқ.

Вақти келиб мавжуд муаммоларимиз ҳам ҳал бўлар, маданият соҳасига ҳам керакли маблағлар ажратилар, деган хайрли умидлар билан яшаётган ҳамкасбларимиз шу кеча-кундузда пахтакорларимизга кенг кўламда маданий хизмат кўрсатиш билан бир қаторда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига бўладиган сайловларга тайёргарлик ишларига киришганлар.

Абдурасул ИБРОҲИМОВ,
Сурхондарё вилояти маданият ишлари бошқармаси бошлиғи.

Республика ногиронларнинг меҳнат қобилиятини аниқлаш ва тиклаш институти нафақат Ўзбекистон, балки Марказий Осиё давлатларидаги ягона илмий маскан бўлиб, республикада ногиронлик аҳволи, ногиронларга кўрсатилаётган хизмат савияси, уларнинг соғлигини, ижтимоий аҳволини тиклаш, фойдали меҳнатга жалб этиш ва ишга жойлаштириш муаммолари билан шуғулланади.

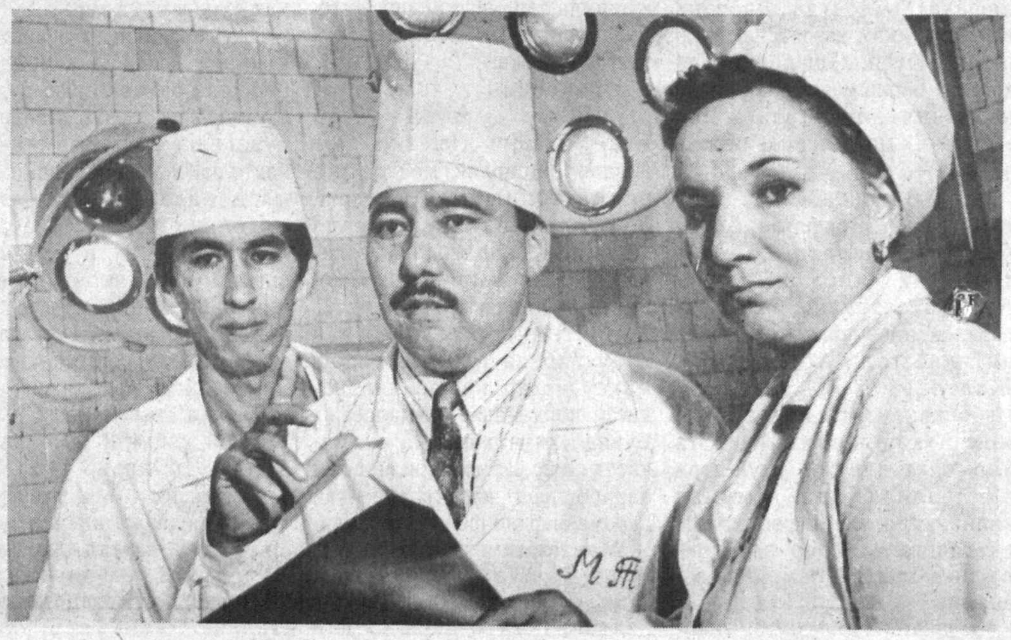

СУРАТДА: (чапдан) катта илмий ходим Абдували Аъзамов, хирургия ва ортопедия бўлими бошлиғи Мирмуҳиддин Миролимов, жарроҳлик ҳамшираси Таисия Плаксиналар.

Ш. ИБРОҲИМОВ олган сурат.

Акционерлик жамиятлари, инвестиция фондлари, тижорат банклари, барча шаклдаги хусусий корхоналар ва ташкилотлар

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ КОМБИНАТИДА

Акциялар, сертификатлар, чек дафтарчалари, лотерея билетлари ва бошқа қимматбаҳо ҳужжатлар юқори даражада муҳофазаланган қоғозларда тайёрланади

шунингдек

каучук ва металл муҳрлар ва тўртбурчак муҳрлар, турли хил ҳужжатлар, бланкалар ва номерланган товар-транспорт юкхатлари ҳам бизда тайёрланади

БУЮРТМАЛАР
ҚИСҚА МУДДАТДА,
АРЗОН БАҲОДА,
ЮҚОРИ СИФАТЛИ
БАЖАРИЛАДИ

Манзил: 700129, Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси 30.
Телефонлар: 44-37-92, 44-38-93, 44-34-01.

Агар Сиз Осиёдаги энг йирик Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишламоқчи бўлсангиз сизни 8-ҳунар техника билим юртига

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ.

Бизда қуйидаги касбга эга бўлишингиз мумкин:

1. *Механика йиғув ишлари чилангари*
2. *Токарь*
3. *Фрезерчи*

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

11-синф маълумотига эга бўлганлар ва қуролли кучлар сафида хизмат қилганлар ЧиТАИЧБ ётоқхонаси билан таъминланади ҳамда юқори стипендия оладилар.

Машғулотлар ўқув гуруҳларининг йиғилишига қараб бошланади.

Сизнинг диққатингизга!

Биз шаҳар марказида жойлашганмиз
Бизга транспорт орқали етиб олиш осон
1, 7, 10, 18, 22, 24 - троллейбусларнинг
"Шурон" меҳмонхонаси бекати

Бизнинг манзилимиз:
Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, Авиация проезди, 10-уй., 8-ХТБЮ.
тел: 41-75-54.
Индекс: 700128.

Оддий ва қалин қоғоз чиқитлари атроф-муҳитни ифлослантириб, одамлар учун нохуш экологик ҳолатни вужудга келтиради. Шу билан бир вақтда қоғоз чиқиндилари йўқлиги сабабли Ангрен картон-идиш комбинати қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Маълумки, бу корхона қоғоз чиқитлари базасида картон идиш ва буюм ўраладиган қоғозлар тайёрлайди.

Ўзбекистонда истиқомат қилувчи аҳолидан, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларидан ихтиёрларида бор бўлган кераксиз қоғоз ва улар чиқиндисини беҳуда ёқиб юбормай, комбинатнинг жойлардаги қабул пунктларига топширишларини илтимос қиламиз. Эвазига кундалик эҳтиёж моллари ёки ҳар тоннасига 700-800 сўм пул берилади. Қуйида қабул пунктлари (қ/п) манзили ва айирбошланадиган маҳсулотлар миқдорини эълон қиламиз:

Салат ёғи	1	шиша	8 кг.	чиқинди
Майонез	1	бонка	4 кг.	-//-
Индонезия чойи, 50 г.	1	шиша	2 кг.	-//-
"Армуғон" виноси	1	шиша	7 кг.	-//-
Қуюлтирилган сут	1	бонка	10 кг.	-//-
Сирка эссенцияси	1	шиша	8 кг.	-//-
Кирсовун	1		2 кг.	-//-
Атирсовун	1		2 кг.	-//-
Фильтрсиз сигаретлар "Астра"	1	қути	2 кг.	-//-
Болалар пайпоғи	1	жуфт	5 кг.	-//-
Эркаклар пайпоғи	1	жуфт	6 кг.	-//-
Тиш пастаси	1	дона	5 кг.	-//-
"Экстра" чистоли	1	дона	3 кг.	-//-
"Шаҳноза" шампуни	1	дона	7 кг.	-//-
Вазелин	1	дона	2 кг.	-//-
Пойабзал мойи	1	дона	2 кг.	-//-
"Регистон" кир ювиш пастаси	1	бонка	5 кг.	-//-
Эркаклар трусиги	1	дона	6 кг.	-//-
Болалар трусиги	1	дона	3 кг.	-//-
Аёллар трусиги	1	дона	4 кг.	-//-
Электр лампалари	1	дона	2 кг.	-//-
Болалар майкаси	1	дона	4 кг.	-//-
Калиш	1	жуфт	7 кг	-//-

Қабул пунктлари манзили

Тошкент шаҳри

Ҳамза тумани
қ/п N6 -Динамо кўчаси, 22
қ/п N39 - Шолохов кўчаси
қ/п N52 - Мальков кўчаси
қ/п N25 - Бирлашган кўчаси, 37/2
қ/п N60 - Лисунов кўчаси
қ/п N77 -"Ғалабанинг 40 йиллиги" даҳаси
қ/п N73 - Фарғона йўли

Миробод тумани
қ/п N24 - Мирсолихов 2-берк кўча, 19
қ/п N49 - Подёмник кўчаси, 1
қ/п N71 - К.Цеткин кўчаси
қ/п N8 - Октябрь кўчаси, 22

Чилонзор тумани
қ/п N10 - 26-даҳа, тел. 72-02-89
қ/п N11 - "Шуҳрат" универсами

Юнусобод тумани
қ/п N12 - Малясов кўчаси, 2, тел. 35-06-10

Самарқанд шаҳри
қ/п N17 - Беруний кўчаси, тел. 24-02-44

Фарғона шаҳри
қ/п N18 - Қувасой кўчаси, 61, тел. 40-50-73

Каттақўрғон шаҳри
қ/п N19 - Толстой кўчаси, 121, тел. 5-22-48

Қўқон шаҳри
қ/п N20 - Совет кўчаси,62, тел. 2-31-91

Янгийўл шаҳри
қ/п N21 - Гагарин кўчаси, 1, тел. 7-50-70

2-Янгиобод шаҳри
қ/п N4 - қурилиш ашёлари дўкони

Бекобод шаҳри
қ/п N13 - Аббосов кўчаси, "Мебельный"
қ/п N66 - "Тоҳир ва Зуҳро"

Нуробод шаҳри
қ/п N5 - "Универсам" магазини

Бўка шаҳри
қ/п N14 - босмахона

Олмалиқ шаҳри
қ/п N15 - "Троллейбус бошқармаси"
қ/п N40 - Улуғбек кўчаси, тел. 3-39-64
қ/п N28 - Горький кўчаси, 41, тел. 5-42-54
қ/п N50 - К.Маркс кўчаси, тел. 4-28-56
қ/п N43 - 51-даҳа, тел. 3-96-56
қ/п N30 - Примкулов кўчаси, тел. 5-31-91

Ангрен шаҳри
қ/п N1 - Навоий кўчаси, 22
қ/п N2 - 5/5 даҳаси, 14-уй
қ/п N3 - Южний кўчаси, АКТК ётоқхонаси
қ/п N9 - Қорабов қўрғони
қ/п N10 - Облиқ қўрғони, Боғ кўчаси

Оҳангарон шаҳри
қ/п N11 - 14-микрор-н, 2-уй
қ/п N12 - 2-микрор-н, 14-уй

Маълумот учун телефонлар:
Ангрен шаҳри 3-57-28, 3-74-09
Тошкент шаҳри 41-34-10

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

• *БЎЛИМЛАР:*
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 32-07-94;
Иқтисодиёт 32-36-65;
Маънавият 32-35-60;
Ахборот 32-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — О. Раҳимов.
Навбатчи — Ф. Бобо Дўст.

Рўйхатдан ўтиш тартиби №0001 Буюртма Г. — 1197 71326 нусхада босилди, ҳажми – 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А – 2

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 21.45. Босишга топшириш вақти — 21.00. 1 2 3 4 5 6